

D 61/3

ANILACIO ANB NENS

Quin Frank (17-03-1985)

... amb això n'hi ha prou. Seria una reflexió, no exactament filosòfica, però, amb una certa voluntat... una reflexió filosòfica. Per la tarda -a mi m'agradaria ser capaç de tenir prou marxa com per fer dues coses més, és a dir, llançar dos debats, pensant: mitja hora per llançar-lo, mitja hora per fer-lo, mitja hora per arribar a conclusions, tots i, fer-ho -- dues vegades, a la tarda -si podem- sobre aspectes concrets: sobre aspectes de procediment, de metodologia, d'anàlisi.

Ara, centrem el dematí sobre aspectes de l'especulació; la filosofia de l'animació pensant en activitats de nens. D'acord?

Abans d'entrar en aquests quadres jo voldria fer dues o tres afirmacions a caire general i llavors entrem aquí.

A mi em sembla que la pretenció teòrica de l'acció socio cultural és, en el fons, idèntica a la pretenció profunda de l'educació. És a dir: quan et diuen què vol dir educat... agafar un noi i treure d'ell tot el que té en potència i que ho realitzi, efectivament, en la realitat, etc. El propòsit és aquest. I el propòsit de l'acció socio cultural és en el fons idèntic, és a dir: no hi ha una diferència essencial. El que passa que en la pràctica, l'escola, per raons de consolidació mateixa, de l'aparell constitucional que és, es veu arrossegada a realitzar pràctiques transmissives. L'escola té l'encàrrec, té el diposit social...l'encàrrec d'ensenyar determinades coses, i -feu-vos-ho com volgueu, però, però en el fons vénen a dir: els mestres feu això. Per què? perquè està institucionalitzada. Mentre que l'acció socio cultural -que té una associació molt més flac, molt més febla- no sofreix la pressió dels aparells socials i polítics de la mateixa manera i, segurament, pot respondre amb més honestedat, amb més coherència a n'allò que hauria de ser-li propi, no?

Per tant, a mi em sembla que no es pot dir: "L'acció socio cultural és una acció de promoció, de posta en relació de la gent i l'educació no ho és" Això no és veritat! El que passa és que l'educació no ho pot fer, això, segurament.

Quan vas depurant els continguts pròprios de programes d'accions culturals,

són programes educatius, al cent per cent, que més a més els poden fer efectius, mentres que a l'escola no els poden fer efectius.

Llavors, en aquest document trobareu una reflexió curiosa, en aquest sentit, perquè és una demanda del Projecte Jove que en deien "Cultura, Educació i temps lliure". Llavors, des d'una prespectiva d'educació jo recordo que deia: l'escola -o aquells que eduquen-, haurien d'aconseguir tres coses, com a mínim -se'n haurien d'aconseguir moltes però...- haurien de fer que el noi fos capaç d'actuar en la realitat. És a dir: en el seu entorn de vida quotidiana fora capaç d'actuar eficazment. Situar-se-hi; entendre les informacions que circulen pel seu medi, processar-les adequadament, donar respostes precises, respostes en temes d'acció -que hem explicat- i anar aprenent l'eficàcia de la seva acció en el seu medi.

En segon lloc, l'escola hauria d'ensenyar, o l'educació hauria d'ensenyar, a ser capaç de relacionar-se i participar.

I en tercer lloc, l'educació hauria de posar-los en situació de pensar per si mateixos.

I, a més a més d'aquestes tres coses ser capaç d'actuar eficaçment en el teu entorn; ser capaç de relacionar-te i de prendre part en grups i en institucions i ser capaç de pensar per tu mateix... són coses indisociables, és dir, no es produeix una si no es produeixen les altres. Dit d'una altra manera: es produeixen totes en la mesura que es produexen totes. És dir, no es produeix cada una sola, és impossible.

Això des de la prespectiva educacional. Però és clar, aquests tres objectius, aquest tres propòsits, són propòsits profundíssimament... és dir, — tan serien propis d'un objectiu, d'un plantejament educacional com són estrictament propis d'un plantejament d'acció socio cultural. És dir, cap actor socio cultural negarà que ell preten que la gent actuï amb eficàcia en el seu entorn, que la gent es relacioni i participi i que la gent pensi. Segur que volen més o menys el mateix. El que passa és que no ho fem des d'una prespectiva i tenim uns estris transmissors. Ho fem des d'una altra prespectiva perquè podem, i ho farem així mentres poguem.

En aquest sentit jo entenc que l'acció socio cultural és una acció en el fons educativa, però feta des de les fronteres dels aparells, encara, eh! Es dir, és una acció basada en promoure que un potencial donat es desenvolupi, que la gent es possi amb relació i que pensin en darrer moment, exactament igual que l'educació, el que passa és que al fer-ho des de les fronteres es pot fer. Si ho fessis des de dins de l'aparell es faria amb molta més dificultat.

Bé. Llavors, en aquests quadres el que jo pretenia era el següent: era de mostrar -i entrarem en el contingut que a mi em semblaria com més essencial-, però, a mi m'agradaria demostrar que aprendre a actuar... un noi se ho fa tot sol; el que passa és que si hi ha un monitor al costat ho fa més bé. Que, aprendre a relacionar-se, un noi se ho fa tot sol, però si hi ha un monitor al costat li surt més bé. I aprendre a pensar, exactament el mateix, un noi ja s'ho fa, però si hi ha un adult al costat ho fa més bé. Per tant... i fixeu-vos que ara estem de ple en l'afirmació que feia, és a dir: volem que el noi s'ho vagi fent però que s'ho faci el millor possible. No volem dir-li com s'ho ha de fer.

També diriem, en relació a la primera pregunta, què és l'acció socio cultural o l'animació socio cultural, pròpia de grups de nens? És la pretenció, és la pretenció -no és la realitat-, és la pretenció de que el noi desenvolupi els processos que li són propis, ben desenvolupats. I en aquest sentit tenim una pretenció diferent de la que té l'aparell escolar. Es dir, l'aparell escolar, per molt que digui, no té la pretenció de que el noi desenvolupi els seus processos. L'aparell escolar té la pretenció de que el noi desenvolupi determinats processos, determinat per, ves a saber! però no hi ha una atenció ni una sensibilitat en els processos dels nens. I ara anirem mirant i comparant, perquè està fet de forma que permet comparar-ho, anirem mirant què vull dir amb tot això.

Aquí hi ha tres quadres: un sobre l'actuar en la realitat; un sobre el relacionar-se i participar; i un sobre el desenvolupament del pensament.

En la columna que diu: "context experiencial" fa referència en el context que el noi hi troba habitualment en el seu marc de vida familiar, de car-

rer, mitjans de comunicació, etc. Una mica -en aquí, jo penso que en el fons trobarem resposta alguna de les qüestions que trobem aquí-

no s'entén

Jo diria, normalment, normalment, tot noi -per una raó profunda, que és que la natura és sàvia, vol creixer, vol expandir-se. La vida és un impuls precisament per això tot està vivint i en conseqüència tot noi tendeix, de per sí, a situar-se allà on viu, a entendre-ho i a actuar d'una forma que sigui beneficiosa per ell, per al seu conjunt organístic, per al seu cos, per els seus sentiments, per al seu pensament, per la satisfacció de les seves necessitats. Això, tothom tendeix a fer-ho. Tots els nois tendeixen a fer-ho. El que passa, a veure... tendeixen a fer-ho en base a què? En base a tot allò que han après de la seva pròpia història. És dir: tendeixen a fer-ho perquè tothom tendeix a fer-ho, però la forma com cada noi concreta aquest impuls a situar-se en l'entorn, aquest impuls a realitzar el seu potencial, la forma com un noi arriba a entendre el seu entorn, la forma com un noi arriba a treure partit del seu entorn, la forma com un noi formula les seves necessitats de manera que formulant-se-les orienta com viurà; tot això depèn de la història del noi o la noia i de la lectura que hagi fet d'aquesta història d'abans, del que ha entès del seu discurs.

A més a més diria, en el context experiencial -penseu que estem en el terreny del saber viure la realitat-, l'experiència quotidiana, sigui quin sigui l'entorn, ofereix una gama de possibilitats d'aprenentatge. Allò -que és quotidià permet d'aprendre habilitats pràctiques. Tu has de sobreviure cada dia allà on vius, has de tirar en davant cada dia, ja aprens a fer el que necessites cada dia, oi?

Per vosaltres és normalíssim que el noi de vuit anys sigui capaç d'agafar el metro i desplaçar-se a Santa Coloma, a Sant Andreu, oi? A Santa Coloma o a Sans, no? Bé; agafeu un noi de Girona i poseu-lo a Barcelona. Alucina, queden bloquejats, tenen pànic. No només el nois; -què-, la gent gran de Girona diuen -ens tenen tanta mania, ells tenen una fòbia tremenda als de Barcelona-, i ells diuen: "els de Barcelona també; perquè sempre que ens veuen la matrícula de Girona ens toquen la vocina. Això és -com dir que condueixen molt malament, que és una altra història, s'embusseu a cada cantonada i per això us criden, no? Vull dir, no hi ha, hi ha

aprenentatges no fets, -perque l'entorn no els vol-. Hi ha formulacions de la meva història fetes, perquè la meva història les porta i n'hi ha de no fetes. Bé.

Això passa, normalment, un noi ho fa. Un noi del meu poble és capaç de parar trenta ballestes i caçar ocells un diumenge al dematí i foterse'l per dinar amb un arrocet amb els companys; agafa un noi de Barcelona i -posa'l a fer això, diu... ocells... segur!.

Vull dir, l'entorn en que tu vius desenvolupa unes capacitats específiques d'aprenentatge, d'actuacions, de supervivència a n'aquell entorn.

Què passa si al costat del noi hi ha algú que vol ajudar-lo a fer això i només això? I tot això -per dir-ho optimícticament-. Es dir, què passa si algú que per contes de dir: i ara, damunt t'explicaré qui és l'Amuravi, diu: no, i ara, damunt t'ensenyaré a comprendre com és que tu vius al teu entorn.

Llavors, el que passa és que el noi no només adquireix capacitat per a viure i per actuar amb relativa eficàcia en el seu quotidià, sinó que més a més adquireix comprensió del quotidià, ho entén, s'ho formula, i a més a més adquireix una cosa fonamental que és la capacitat de produir comportaments útils. No únicament eficaços immediatament, no únicament regits pel criteri de la satisfacció immediata que jo necessito en aquest moment, -- sinó que més a més produeix comportament a lluny... -Posem un cas clar, un cas concret-. Al l'entorn dels nois -en aquests moments, els nois d'una certa edat-, hi ha, -a vere si faig l'inventari ben fet-, hi ha "Gais streits" hi ha els "Grups Cristin" -vaig bé o no?-, hi ha -no sé-, els "Duran duran", hi ha aquests, no? Bé.

Els nois... com que això hi és i com que això hi és sotmés a una pressió. Es dir, l'entorn és ple de pressions, de pressió... el Duran, duran, per exemple, no? Un noi s'acomoda a n'això, i aprén immediatament la llista de discos, la llista de títols de cada disc, te'l reciten de memòria,... però això no els fa entendre res; evidentment! no els dona cap comprensió d'aquest aspecte, que per a ell és vital, és dir el viuen amb intensitat, com a mínim, és ple de significació, no? Ningú els diu: tu, comparem-ho amb els "Grups Cristin", a vere què passa. Oi que no? Bé.

L'acció de l'adult afegeix aquest plus, oi? I farà que el noi amb dos dits de front dirà: el "Grup Cristin" és molt més seriós que "Duran,Duran", gràcies per el consentiment. Perquè ho és més bo, oi que sí? Especialment -- aquest disc que es diu Rebrasca, que és l'hòstia! -com veieu el meu fill em té educat, eh!-.

Vull dir, a vere, que darrera Duran, duran, hi ha una multinacional i la música és el de menys -per entendrens-, i l'imatge cuidada, i el pentinat post-modern i l'hòstia... això és veritat. Però això no és art, això és façana. I, Si ningú produeix aquest anàlisi, doncs tots a tragar Duran Duran, oi? En canvi, si algú diu: comparem-los, de veritat, fem un programa de ràdio, a través d'un programa de ràdio, oi? Al meu poble hi ha una emissora -un poble de dos mil cinc-cents-, hi ha una emissora que movilitzen sis o set, -sis o set la porte'n-, sis o set que són de la nostra quinta, i movilitzen seixanta-dos nois i noies a fer programes, en aquests -- moments. Va, atreviu-vos a fer un programa de ràdio, a fer crítica, a veure què passa. I ha alguns monitors instintius, allà, a sobra, que no tenen cap títol, cap... res, però que ho fan de puta mare. Bé.

Segon. L'experiència, deia, dóna la passibilitat d'adquirir habilitats -- pràctiques. L'acció educativa, l'acció intencionada d'un adult, d'un jove, no només permet, evidentment, d'aprendre habilitats i ensenya a fer, a -- més a més desvetlla una mica el sentit de la meva acció. Es dir, em diu quin és el significat del que jo faig. oi? I a més a més, sobretot ofereix un impuls enorme que és, diu en el noi: escolta, això que estas fent organisa-ho per fer-ho amb els altres. Ho disfrutaràs doble, seràs doble eficaç. en el cas que vos deia del programa de ràdio; tu, fer-ho amb -- aquest, feu-lo junts. I monteuvos-ho bé, feu un guió. Com es fa un guió? Va, voleu que vos ho digui? vinga, vos ho dic. Bé.

Val fins aquí? ... Faig un salt.

Aquest aprenentatge -allò de la resposta als requeriments del meu entorn- en el carrer està estructurat per una cosa, estan estructurats per el tan-teig. És a dir, anem provant, anem tantejant, si ens surt bé anirem fent, si ens foten una hòstia deixarem de fer-ho. Oi? És a dir, els nois van -- fent coses i tot fent aprenen quines els van bé i quines van malament.

Quan hi ha acció educativa, quan hi ha una educació, també es va fent, però, així com en el primer cas el que "auriem d'anar fent" és l'anar provant, -que és, en definitiva, un anar provant cec, sense perspectives, sense un fi precís-, en l'acció de l'animador hi ha una component essencialment diferent que és el dir: bé, jo el que vull com animador és que aquest noi actuï eficaçment, amb utilitat social -per ell i per els demés-. Llavors, hi ha una finalitat, més allà del tanteig, per tant, no és que deixem de fer, no no. El que passa és que en el primer cas el noi va fent, si li surt li surt i si no no li surt, però no acaba de saber per què. -- Mentre que en el segon cas el noi s'ha trobat amb algú que diu: escolta, anem cap allà? I ja va fent, però va fent amb una finalitat que és, com a mínim, aprendre. Oi?

Es a dir. Veig algun dels animador de la ràdio de Salrà com intervenen, és una delícia, eh! és fabulós! perquè no diuen: has de fer una ràdio així, tal... no, no; simplement estan dient ho has de fer bé. Vas a entendre, simplement, com ho fem perquè ho fassis bé. Un programa curiós. Això ha sigut genial com s'ha associat el programa aquest. És molt fàcil anar allà amb deu discos, amb un recull d'articles de diari, d'una revista, i llegir-los, el que passa és que falta un control, fa falta algú -- que estigui fora de la cabina manipulant ràdios, cassetts -jo què sé, els tocadiscos i totes aquestes hòsties-, clar, ho havia vint vegades més locutors que controls, i clar, ja vos ho podeu pensar, els pobres controls anaven... fin aquí. Llavors es va plantejar, bé aquí fa falta més controls, es va fer una reunió per tothom i -bé, es tractava de mentalitzar a que els locutors professionals també fessin de control, com a contra-prestació-, això ha generat una dinàmica sensacional perquè allà els -- tios de vint-i-sis, vint-i-set anys amb nanus que en tenen tretze. I compartint la responsabilitat del programa un des dels controls i l'altre -- des de dins, perquè després es canviaran els papers. És clar, llavors un i l'altre volen que el programa funcioni, perquè els dos programes són dos programes diferents, no? jo faig el control... tu el fas després. I jo diré: escolta, tu, que passa una altra vegada... fixeuvos, perquè tal... escolta, no heu pogut aquest..., i després el petit també s'atreveix. És a dir, que d'una forma natural -si és que es pot dir la paraula natural- es produeix l'aparició d'un objectiu que és fer-ho bé. No fer-ho

sinó fer-ho bé. Oi? I apareix un criteri qualitatiu. És dir, apareix, d'algun forma a l'horitzó un principi, que és una manera bona de fer-ho i una manera no tant bona de fer-ho. Una manera més eficaç, una manera menys eficaç. Una més útil, una menys útil. no?

Això és una de les diferències entre la inexistència o l'existència de l'animator.

Seguim. Quan el noi està sol, si s'equivoca, la paga! És dir, l'error es paga sempre, i el reps dolorosament, el noi el rep, el dolor. Quan el noi està acompanyat, si la persona que l'acompanya en sap, li farà valorar l'error, com una forma de progés, no li farà sentir tot el pes del fracàs. Li dirà: va home, va! en què t'has equivocat? aquí podem tirar endavant. Quan el noi fracassa ningú l'ajuda si està sol. Si un noi està acompanyat quan fracassa sempre hi ha la sensibilitat adulta dient: home, va! no t'ho -- prengues així, un altre dia sortirà més bé. eh? És dir, hi ha un acompanyament, hi ha un coixí. Hi ha una persona més gran que sedeix part del seu cor per fer de coixí de l'altre, per entendrens, no?

Salto de nivell. En els carrers els nois no adquireixen consciència dels seus límits. Això, -tu deus viure, ho deus viure molt, és dir, els nois se senten... passen de tot, que són incapaços de garibé tot, no? - No hi ha consciència del límit, i quan te trobes un límit, quan es troben límits, els nois els viuen en termes de frustració, com si algú dolent que és fora d'allò el castigues. No sol valorar, dir: jo tinc límits. No l'elaboren, no? Mentre que quan hi ha presència adulta, presència educativa s'ajuda molt al noi, es dir: escolta! t'has passat, o a lo millor és que no arribaves. És què, mira, ara per ara estàs aquí. Vols aprendre més? Pensem com ho fem. Però, en tot cas el noi sap que ell s'acaba aquí.

(parla una noia però no s'entén).

Es dir, el noi sap on s'acaba i a més a més algú pot ajudar-lo a dir com pot super-ho això. És dir, tens límits, però els pots superar.

En el primer cas, l'experiència és viscuda amb una subjectivitat enorme, la presència d'un adult, d'un jove ajuda a objectivar. Això és claríssim.

En una certa mesura, per descomptat, ajuda. No vol dir que el subjectivi, però, ajuda.

En el primer cas, els nanus, quan funcionen sols assumeixen nivells de risc molt poc controlats, se la juguen de veritat, sense que ningú els digui: home no! fins aquí, però més enllà vigila, no?

En el segon cas, no només el risc és controlat és mesurat, sinó que més a més es dóna un fenomen maco, que és que a vegades l'adult diu en el noi: va, tu, resta una mica més, eh? És dir, a vegades també esforça que el noi vagi una mica més enllà de distàncies de seguretat excessives, no?

Resumint. A mi m'agradaria que ara diguéssiu si fins ara m'he explicat bé. És a dir, veieu com és possible, en el terreny de l'experiència, de la vida quotidiana, del cada dia, del carrer de cada dia, de l'avís de cada dia, del joc de cada dia, veieu com és possible respectar essencialment l'impuls vital, les ganes de creixer, les ganes d'aprendre'n, afegint-hi, no vull dir que res de nou, sinó ajudant a fer-ho més ben fet. Ho veieu això? Ho veieu això? Sí? Sí o no? Va... Seguim? Jo no vos ho penso llegir -- tot, eh! És molt llarg, molt pesat. D'aquí només en llegim un troç.

En el context de les relacions hi ha dos fenòmens centrals, per mi, un és en el carrer, en la vida sense presència adulta, les relacions dels nois és molt poc estructurada o, en tot cas és estructurada fora d'ells. M'explicaré. No és una relació de.... a vere, hi ha una paraula castellana que ho explica molt bé, és "el hacinamiento" tots al muntó, tots en un feix, però no hi ha una estructura per sentir una relació i quan hi és, és perquè el grup a adoptat, com a pròpia, una estructura relacionada convencional, és dir, que repeteix els models socials d'opressió, de domini d'uns sobre els altres, de manipulació de les noies per els nois, dels petits per els grans, etc., no? Ara, l'estructura no ha sorgit, en absolut, de la dinàmica del grup. Mentre que la presència adulta incideix en aquest sentit, és dir, tot... és potencialment estructurat. I no llegeixo més. Volia fer-vos notar que un animador pot agafar les ganes d'una societat de relacionar-se i sense afegir res pot reconvertir-la, reciclar-la, qualitativament i en molta profunditat.

Una altra cosa; en el carrer, la relació es troba, o la trobes. La vas vi vint, mira! Depèn de l'atzar en qui t'has trobat, de com t'has trobat, de

quins són els estereotips que dominen el teu grup social, sociològic, i els repeteixes! Mentre que en el context de la intervenció socio educativa o socio cultural la relació no només es troba sinó que à més s'elabora. Es a dir: l'animador és el que pregunta quin propòsit té la relació nostra? On ha d'anar? On volem que vagi? Cap a on l'orientem? Què ha de produir?

En aquest sentit, hi ha una experiència molt de passada, en el temps, però genial -jo penso que és genial- que és l'experiència de l'escultisme clàssic, l'escultisme dels anys cinquanta, seixanta -suposo que us queda molt... podé no en teniu coneixement, però... us vull relatar un fenomen curiosíssim.

Escultisme

En aquests moments l'escultisme està partit en quatre nivells: els llobatons -el llobatons els coneix tothom-, que arriben fins a onze anys o així vénen a ser les noies guies, que agafen el sector de dotze a catorze, després els pioners i els caravels que agafen el sector dels catorze als -- setze i després ve el trup, no? Bé. Avanç hi havia els llovadors, igual, però tot el que ara són rangers-guies i pioners caravels era un sol sector, era un tall que agafava dotze, setze i fins i tot a vegades fins disset - anys; i les patrulles, que era la unitat de convivència de sis, màxim vuit nois, hi havia i n'hi havia d'un d'onze a disset anys. Ja em direu de què nois de setze anys, de què li venia a un noi de setze anys cuidar-se i -- fer-se amic d'un noi d'onze. De res de res, això està claríssim, oi? Bé. Per damunt de tot s'encuidaven d'una forma impressionant, una cosa d'illò extraordinària, no?

Jo recordo, recordo que vaig fer de cap en aquells... d'aquella pre-història de noi... havia fet de cap, i sempre m'havia impressionat l'enorme capacitat de resposta d'un cap de patrulla de setze o disset anys quan li deies: "aquí et trasllado i t'encomano la cura d'aquest company d'onze que ara... ja veus que n'hi ha molts", no?

Immediatament -val a dir que el caire humà de relació entre els grans i nosaltres, jo diria impregnat d'un nivell de reflexió molt profund. Hi -- aquí hi havia una relació de valors i relacions de fons que llavors aquells nois traslladaven als petits, però em sobtava, no? l'eficàcia extraordinà-

d'un mecanisme com aquest, un organisme tan artificial com és nois de disset. Bé, la resposta era brutalment activa, brutalment intensa. I se'n cuidaven a "matar". I veies nois de disset anys que deies: bé, aquest noi... alucina, no? Quina putada que els hi feiem, no? Però no deuria ser tan putada quan ho vivien bé. És dir, el noi de disset anys que renunciava a tot perquè se'n ha de cuidar d'un de dotze, dels de tretze, i se'n cuidava de veritat, a més a més.

Llavors, diria... en l'actuació educativa, socio cultural, socio pedagògica, la relació no és un fet que ve de fora que mira, es va vivint! no, no. La relació s'elabora. La relació és quelcom que té un propòsit potencial, que s'ha de desvetllar i que s'ha de fer efectiu, eh!

No dic res més d'aquest marc, eh! Ja us l'analitzareu.

Finalment, en el tercer nivell -que per mi és el nivell, potser, més profund perquè que un noi actui amb eficàcia, perquè actui quan més eficaç millor, quan més un noi sàpiga situar-se y respondre al seu entorn millor. Però bé, té una importància relativa. Que un noi es relacioni bé o malament és més important que allò altre però encara té una importància relativa. Em sembla que l'essencial de l'essencial és que un noi, una noia, -elaborin la seva identitat. És dir: jo vull ser així i lluitaré contra el que calgui per ser així. Quan un noi contrastant-se amb el conjunt, amb tot el gran ventall d'opcions de maneres de ser que ofereix aquesta societat, que ofereix un ventall enormement dispers i enormement dispersador. Deixe-me que redacti una anècdota, va bé, no? de tant en tant. En aquests moments el meu nanu -té catorze anys, quasi-, fa un programa de ràdio que ha anat derivant cap a un programa que ells diuen "ecologista, nacionalista i pacifista" -via música, via llegir notícies del diari-, bé. L'altre dia li vaig plantejar, li vaig dir: tu, hi ha objecció de consciència, ja ho saps? Em va dir: no m'emprenyis perquè això de la mili vull passar-ho depressa i no recordar-se'n més. Bé. Això ha generat una discussió maca a casa. De tant en tant jo al meu fill l'aculo ben aculat, eh! Però acular de veritat! Me'n vaig un moment del pacifisme -el mes de novembre, va ser, estavem a començament d'aquest curs, van arribar un parell de simpomes de que havia fet un parell de coses "rars" a l'escola, no? allò de

vexar un company, abusar de que ell és un tio molt maco, físicament, i bastant llest, i molt estructurat a l'hora d'actuar, molt bon organitzador, havia fet alguna cosa... la notícia a mi em va arribar... que havia fet alguna putada. Havia abusat, per entendrens. Llavors, un diumenge a la tarda vaig dir: aquesta tarda me la dediqués, noi. Home! me'n he d'anar. Vaig, no. Aquesta tarda "para tu padre". Me'l vaig asseure en un marge i li vaig dir: mira, escolta, jo sempre he pensat amb els ulls tapats que tu ets una persona noble i ara m'arriben símptomes de que tu has actuat amb poca noblesa. -D'entrada, evidentment, barreres, defenses, i ara! què t'has cregut? I tu, qui ets per ficar-te-hi?. I dic: mira, el que et dona menjar cada dia, de manera que mira, m'acabo d'atorgar el -- dret de preguntar-te... fin on vulgui-. Un cop superat allò de la defensa inicial, vaig tornar a la càrrega de dir: tu, o noble o innoble. Una de dos, eh! El noi va acabar plorant. Plorant, plorant. No fent-ho veure. Plorant que vaig haver de consolar-lo, llavors.

Es dir, jo penso que de tant en tant val la pena de plorar un noi i dir-li: no ploris, no. Jugues net o jugues brut. Bé.

En aquest context, diguem, perquè veieu una mica la mena de relació que hi ha. I a partir d'aquí passo molt, parlem del Donant, Donant i del que calgui, i llegim el diari junts, i punt. Però no hi ha gaire "rollo" (?) a casa. Es una casa enorme, tant gran com aquesta i només viuen deu persones i cadascun té el seu àmbit i ens veiem per menjar, quan tenim gana, oi? O quan algú té necessitat de companyia, doncs ensen el foc i els focs criden, sobretot a l'hivern, o en dies com avui, oi? No hi ha allà un amontonament a casa, ni molt menys.

En aquest context, vull dir, tu: objecció de consciència o mili? I el tio se'm va treure de sobra olímpicament, no? Va dir, això passar-ho ràpid... I jo vaig dir: bé, què vol dir això de passar-ho ràpid? A vere, estàs fent un programa pacifista, vas llegir ara fa un mes i mig -perquè el que sí que em toca fer és retallar el diari, perquè, pobres, no se'n surten, s'han de donar totes les notícies de tota la setmana, l'andemà retallem, anem fent pila i dijous, en mitja hora, triem les notícies i se'n van -- cap a la ràdio, no? Llavors, has d'estar llegint, tal notícia, tal notícia... a més, jo el tinc gravat, tal dia vaig gravar el programa, va dir això i això; això no lliga. Vull que et lligui. Un altre cop les defenses. Tu què t'has cregut?... i jo faig: doncs, tornem a l'ofensiva, jo com que

t'escullo les notícies cada setmana i com que t'ajudo, doncs, demano -en contrapartida- poder fer preguntes. -Ara estem en plan de polèmica aquesta. És a dir: pot fer la mili, pot no fer-la; pot dir, quant abans t'ho treiguis de sobra, el mort, millor; o pot dir: no, no, jo sóc conseqüent fins el final i... i no sé què. En el fons a mi m'és igual; jo la vaig fer i vaig fer de sargent i no ho vaig passar tant malament, tampoc. Vull dir que no t'hi mores, no? Però el que sí que vull -i això sí que ho tinc clar-, és que no dispersi, la coherència personal, aquest noi, perquè me l'estimo molt. Vull que sigui coherent. Llavors, o es pensa, seriosament, -i després que decideixi el que vulgui-, o es pensa seriosament què farà amb la mili o que pari de fer programa pacifista, o en tot cas jo no li donaré ni una notícia més perquè no... comèdia... que la faci sa mari, si en té ganes -que ho ducto-, però sòmpare no en farà més.

Llavors diria, noteu -i qui diu això, anem a l'ecologisme, sí que és un ecologista convençut, per a mi, però... cony, quan li convé compra la llet amb Tetabrit perquè és més fàcil de transportar. Però, és clar, no hi ha res més contaminant que els envasos de Tetabrit. Doncs, no hi estic d'acord, jo. I l'emprenyo de bó. Doncs, com? doncs, ell i els sis nanus que hi a casa -jo normalment quan arribo passo per tota la casa i normalment el promig de llums que apago perquè estan cremant -perquè sí es doncs, el promig d'aquest últim semestre, no? des de que vam tornar de vacances fins ara el promig és d'onze llums diaris que cremen perquè sí, i cada nit la mateixa pallissa: escolteu, sí per favor, perquè és clar, necessiteu molta llum, vosaltres. oi?

Es a dir, són mainades atrapats entre dir: ho volem fer tot... a vere, materialment ho podem fer tot, perquè som rics, som una societat, en general... doncs, bé -tendeix a l'opulència-, però segons, és que en el terreny del "coco" també ho podem fer tot i ningú ens dirà res. És dir, és dispersador. En aquest context és enormement difícil construir una identitat donada amb opcions. És dir: jo estic per la pau i jo estic per la conservació de la natura, jo estic... pel que sigui, no?

Llavor, diria... aquest és l'essència, aquesta és l'essència del discurs de l'acció socio cultural. Evident que passa per ensenyar... -perdó, ara m'ha sortit el de mestre, m'he equivocat-, evidentment que passa per aju-

dar al noi a reciclar l'experiència del carrer, a reciclar en els termes de JO com a identitat. Que passa per reciclar i reordenar tota la seva experiència de relació amb els altres i introduir-la en termes de: jo que no soc gaire de relacionar-me amb una comunitat, decideixes relacionar-te així.

Ara, tot això té una referència constant. Tot això referit a què? a la imatge que jo tinc de mi mateig. A la imatge que jo tinc del que jo vull ser. Imatge que jo he de contruir i que m'és enormement difícil de construir perquè tinc milions d'opcions. -I, em penso que m'he explicat bé el que vull dir-. És a dir, avui en dia un noi pot triar, no només que materialment que té possibilitats de tot, sinó que a més a més pot fer anar el "coco" per allà on vulgui i ningú el castigara massa a aquest, ningú el martiritzarà gaire -a no ser que tingui un pare plasta com jo, no?-.

Veieu el que vull dir? En aquí també hi ha una acció i també és una acció essencial.

És a dir, des d'una perspectiva d'intervenció socio pedagògica -a mi m'agrada més aquesta paraula que socio cultural, que és més...-, des d'aquesta perspectiva i pensant en nens, és a dir: en subjectes humans en l'exploració de les possibilitats.

Ahir a la nit vaig veure la tele, en el segon canal hi havia un programa -una parida normal, una cosa espantosa- que era "La fiesta del estudiante en la radio" trasmés en directe des de Madrid. Bé, mira, vaig tenir sort, vaig agafar el moment que acabaven de donar els premis i van demanar a l'Alcalde de Madrid que digués dues coses, -sabeu que s'està morintm no?

(No).

Té un cancer d'hepatitis, o així. A més se'l veia... tu. Sembla ser que no és veritat que esta en "recuperación" sinó que està a "Sprint" si no li para.

Doncs, em va entusiasmar, va dir: Jo, sabeu que cada any faig un discurs

de tres minuts però aquest any baixaré el record, si els va dir una cosa, només, va dir teniu totes les possibilitats, aprofiteu-les! trieu i aprofiteu-les. Em va encantar l'agudesa del discurs de l'home aquell, no? De dir... -Bé, no tens què per un discurs pedagògic prou per als nois, és a dir: realment, és que en tenen tantes que el problema és dir: jo qui soc.

I a més a més el noi... és dir: ja ho fa. Ja adquireix informació. Ja selecciona dades. Però amb quin criteri? No ho sap, oi? El criteri és la naturalesa fibra: ve d'avui, o d'aquesta setmana, o de l'última pel·lícula que he vist. L'acció predomina sobre el pensament. Tot plegat, per què? Doncs, perquè hem de seguir, estar present, hem de seguir la marxa, no perdre el tren, no? Bé. Això es pot reconvertir.

Allò que els nois saben de l'entorn i la forma com ho processen, en general o saben de forma passiva, com els hi arriba, la reben però no ho elaboren. oi? I finalment, diria, la imatge de la realitat, que el noi configura, és una imatge en general reactiva perquè vivim, jo diria en un entorn agressiu -no només agressiu en el sentit convencional de que, hostia! hi ha coses que ens fan mal contínuament, sinó més a més que hi ha tant informació en el nostre entorn que bé, que ens arriba... no sé si us passa però jo de vegades he dit: bé, baixo la porta i no vull enterar-me de res, en una setmana no llegeixo el diari. Us pasa això una mica? Proveu, proveu, que jo hi he pensat, no? Bé, amb aquest sentit, diguem, la informació és agressiva en aquests moments, no? És agressiva fins el punt de que passa allò que va dir el Fernando Sabater i era la tensió. El setembre. El Fernando Sabater va relatar una cosa maca, va dir: "es que compras el periódico y lees: tres bombardeos en Beirut, Iran e Irac "se les han foturdes en mig de les ciutats", nuevo "atentat de no sé què", la dona em pregunta: qué dice el "diari"? No, no dice nada". O sigui, hem arribat ja a generar defenses contra la informació, de dir: no, és general, no passa res, no? només quatre-cents mots, avui.

És veritat. Es dir: això il·lustra, el fet de que hi ha una agressió constat en la informació i que hem de posar barreres. I les dones no saben posar barreres, o s'acollonen, allò, s'enfonsen o desconecten, però no... per tant diria, en el fons en el fons la imatge de la realitat és una imatge, en general, reactiva, és a dir: contra la constant pressió

que m'està fent la relitat. Feta de mestres: "capullos"; feta de Municipals: més mal educats que els nens, encara. etc. I feta d'una allau enorme de notícies; d'una allau enorme de coses que he de saber per no quedar-me enrera; al nano van produint resposte de cojuntura, respostes de reacció. Es a dir: reacció és el contrari d'acció. Es dir: jo actuo asobre o jo reactuo, oi?

Bé, en aquests moments jo diria la reacció priva molt sobre l'acció. El noi no actua en funció d'ell, el noi actua en funció de l'estímul. La discusió reactiva, segons el psicoanàlisi.

Llavor, diria, què passa amb el resultat? Passa que el noi no construeix una evaluació de la imatge del seu jo, una imatge de com ha d'ésser present personal, sinó que ho fa una mica com a resposta a tot això que li ve a sobra contínuament, no? Llavor, diria, hi ha una -per mi- hi ha una... com arrebatos, que em penso que hauriem de deixar un marge perquè elaboresseu, vosaltres, elaboreseu aquesta columna, sobretot. Hi ha una acció que agafa els dinamismes que el món ja fa servir i que els ajuda a trobar la seva profunditat, que els ajuda a trobar la seva dimensió.

Reprenent, acabo amb els quadres, reprenng les tres preguntes inicials. Què és l'animació socio cultural per als nois? Quin contingut ha de tenir, Quina ètica ha de regir-la?

Diriem: l'acció socio cultural prop de nois i noies és aquella acció que dóna profunditat, dóna dimensió, dóna prespectiva en els processos mitjan sant els quals els nois s'apropien de la realitat, estableixen relacions i estableixen una imatge d'allà mateix, construeixen una identitat. Es aquesta l'acció.

Quin contingut ha de tenir? Bé, el contingut és doble. Es dir: d'una banda hi ha un contingut material que és el que els nois aporten, el viscut dels nois; i després hi ha un contingut intencional. Es a dir: la intenció meva d'agafar això i donar-li relleu, profunditat, dimensió i prespectiva.

Finalment. Quina ètica? Bé, pensó que ja està clar, ja ha estat anunciat

durant tot el discurs-, l'ètica és aquella que apunta a que el noi pugui construir d'una forma tan autònoma com sigui possible, una identitat, una forma de ser present en les coses, una forma de ser present al mig dels altres, una forma de relació pròpia.

Per mi la filosofia és aquesta. La filosofia de la intervenció sobre tot això.... Jo deixaria -quedarà un bon tall-, Pensava que és la possibilitat de que, una mica, desenvolles més aquestes premises contingudes en aquests esquemes, una mica en base a l'experiència de cadascú, eh! I ho precideixo més, mira... els que esteu en esplais, treballant amb els que esteu en esplais; els que esteu en Instituts, una mica per sectors d'edat ho podrieu fer, no?

De tota manera, abans d'acabar, és dir, en aquest terreny filosòfic, havent apuntat una resposta provisional que és quin és el contingut, quina ètica ha de regir-ho, m'agradaria tornar brevíssimament al problema de la transmissió que em penso que has segut tu qui l'has apuntat, no?

- Sí.

La transmissió de continguts, no?

A vere. De transmissió no n'hi ha d'haver. En llòsica, en el discurs que he fet em penso que he dit "transmissió no n'hi ha d'haver" però jo crec que sí; sí en un cert sentit, encara que no exactament transmissió.-I ara reprenc amb el discurs de l'altre dia a l'Associació... a La Paz, eh!

Ara me'n vaig de la pedagogia, de la secció socio econòmica me'n vaig a la física, eh? Els sistemes físics, els sistemes naturals, estan regits per una llei inexorable que és el principi de l'antropia. És dir, el principi dels transvasos d'energia fins arribar a l'anivellament; a l'anulació de la diferència.

Llavors. Els sistemes socials, també. I una onada, no massa profunda a la nostra societat ens mostra que hi ha un paquet enorme i molt important i molt significatiu de forces tendents a anivellar, a igualar, però no en el

sentit de justícia, no, no en el sentit de renta econòmica, sinó en el sentit del contingut del pensament, en el sentit de construcció de la base d'identitats, hi ha una pressió molt important que apunta a que tothom sigui igual, que cadascun dels altres, anular la diferència i pertant a acabar impossibilitant l'intercanvi, impossibilitant el progés diferent i per tant instaurant un regne de la mort, per entendre'ns.

De totes maneres, si hi ha una cosa que caracteritzi la vida -i ara torno a la física-, si hi ha una cosa que caracteritzi els sistemes vius és que són sistemes capaços d'importar entropia negativa, negaantropia, és a dir: són sistemes capaços d'incorporar capacitat d'estructura, d'estructuració.

Una estructura, què és? Es un tot, complex, fet de parts diferents relacionades d'una forma determinada. oi?

Un grup humà -nosaltres, per exemple-, sou una totalitat que no es pot de finir per la suma de singularitats: tu, més tu, més tu... no. Es, tots -- aquests més la forma específica de relació que heu generat, és a dir: per tant, i essencialment sou una estructura relacinada, que reconeix diferències... bé, que reconeix una atenció o que viu una atenció entre el reconeixement de diferències i -doncs, també és veritat-, forces nosives, forces d'anivellament, de dir: bé, no passa res, quan menys conflictes... nem anivellant... que així no hi haurà conflictes, no? Anem morint-nos. Fem un pacte de mort per silenci.

Llavors, torno enrera. Queda clar, això de l'antropia i l'antropia negativa? Els sistemes, i això, són capaços d'importar, són capaços de construir estructura. Bé.

En pedagogia, jo crec que en aquests moments es pot afirmar el següent-, una de les grans aportacions que ha de fer un animador és el fer que un grup prengui del seu entorn referències que li serveixin... bé, prengui - elements de l'entor que li serveixin de referència per donar-se estructura; és dir, per donar-se canals diferenciadors. Per facilitar l'emergència personal i distinta de cadascun. Oi?

Es en aquest sentit que jo, l'altre dia referia a la Pasc, que em penso

que a més a més, això... a vere, que això és utòpic, lògicament. Però és que l'acció socio cultural és, per essència una opció utòpica i sinó no és acció socio cultural.

Com en un dia l'escola activa va ser utòpica i ha deixat de ser quan ha deixat de ser utòpica. És dir: l'escola pública és una puta merda a tot arreu, tu! i s'ha acabat. Per molt que porti els fills i que vulgui seguir creient, però t'ho mires i dius: això és una puta merda que no va en lloc, que el que fa és alimentar paràsits i mamons que volen el mínim de problemes i que dediquen el noranta-nou per cent de les seves energies a fugir fam i de feina, i res més! Això és la puta realitat, oi? Per què? Perquè ha perdut qualsevol propensió a utipitzar res. Perquè tots són funcionaris tots són iguals, tots tenen els mateixos drets, ningú es vol desmarcar. Ja s'han mort, ja estant tots fets malbé. Diguem, l'únic que ens que daria seria construir un bons forns crematoris per consumir l'holocaust i per tornar a començar, és clar, perquè la gran solució d'aquest país fora uns bons forns crematoris per mestres i tots cap a allà... cantant -jo que sé-, l'himne del camp dels serveis territorials corresponents, no? Però no fariem res més que materialitzar un fet present, no?

ondia! La tensió utòpica és essencialment indispensable, a tot aquest discurs que jo feia, i quan això es perdi s'haurà acabat tot, s'haurà acabat la possibilitat d'laterar, en res, ... i en definitiva, a vere, tornem-hi, diem-ho d'una altra manera. Us va bé la filosofia o no? No. Vull dir, us va bé aquest nivell de discurs?

- Si. És interessant.

No, jo penso que és que en el fons del fons l'afirmació -escolta, posat aquí que estaràs més calentona-.

- Sí?

(parlen tots a la vegada).

La opció socio cultural és una opció eròtica.

Es una opció per "Leos", per l'amor, per la punció de la vida. eh?

Fixeu-vos, la... és què -a vere si ho se dir això, és difícil-.

- Sí, molt difícil.

Firxeu-vos; els humans... a callà. A vegades ens fascina, ens fascina la suposada felicitat dels animals, no? La sintonia amb la natura, eh! Es una fascinacio constant en la història humana, sí o no? L'animal és fel·liç; l'animal connecta amb el seu entorn; l'animal viu de l'impuls, viu de l'instint, però és clar, és que l'animal no sap que s'ha de morir. No té consciència de que es morirà, mentre que l'home sap que ha de morir; i aquesta sertesia impregna la vida humana, i jo diria que els poderosos, els fills de puta d'ells, juguen amb aquest resort i ens fan començar a morir aviat. És a dir, el mecanismes de poder més opresius, els mecanismes d'Atànatos -que és l'oposat a Leos-, són dispositius mitjançant els quals anem incorporant lentament i anem morint en vida, anem incorporant la mort a la nostra pròpia vida de tal manera que anem deixant de viure-la; anem deserotitzant; anem acceptant mutilacions de felicitat, mutilacions d'afecte, mutilacions d'amor, mutilacions de relació, mutilacions de tot ordre! a cinvi de què?

Cada vegada que algú s'ho mira de front s'alucina.

Recordo que un dels poemes que verueu llegir l'altre dia, un era aquell, del Celaya, que diu: "Quando se miran de frente los vertiginosos ojos claros, claros -lúcids-, de la muerte se dicen las verdades, las bárbaras, terribles, amorosas crueldades". És dir, quan t'enfrontes en el fet que estàs pactant amb el teu enemic més íntim, estàs pactant amb ell amb la meva relació quotidiana, amb la persona que t'estimes més. Es dir: moltes de les teves relacions que t'estimes en base a un cert pacte previ -teu amb aquests fantasmes, que t'estan fent morir poquet a poquet. Bé, en el moment que descobreixes això i ho abordes de front i dius: torno a començar i fiuré. El primer que has de dir és "Barbaras, terribles i amorosas crueldades". Has de començar a desmantelar tot el vici que impregna

la teva moció quotidiana, etc. I això és pura utopia, és pur impuls utòpic. Es diu, no senyor, torno enrera, a la rel, que és el volia, que és el que tu volies. Tornem a començar? Desmantelem-ho tot? Desmantelem-ho tot. Bé.

Jo volia que en aquest sentit, en aquest sentit, la mena d'acció, l'essencial, l'ètica -l'ètica de l'acció, no, no, és una ètica eròtica-, l'ètica valuadora de l'impuls vital, valuadora de l'instint i, evidentment, situada en la realitat. Perquè, posat en el límit, diria jo... Hi ha una cosa un fet curiós en la mitologia de totes les èpoques. Fixeu-vos, en qualsevol història d'abans, com sempre hi ha -en les històries d'amor també hi és i moltes històries d'amor acaben que moren tot dos-. Bé, tampoc. Ja ho saben que ens hem de morir passem-nos-ho ara "bufa" pero juguem, a no precipitar. Malgrat tot, en les històries d'amor hi ha una constant preciosa que és que l'obscenitat és pura. L'obscenitat és viscuda de forma pura, perquè l'amor no pacta, és utòpic.

Llavors, és en aquest sentit que jo vull dir: és una acció utòpica, és una acció amorosa, una opció que es fa perquè estimen, perquè s'estimen determinades coses i perquè s'estimen per damunt de tot. Oi?

Quan jo vanto parlar de voluntariat i hòsties d'aquestes, a mi em posen nerviosíssim perquè no és un problema de voluntariat és un problema de voluntat. Vull o no vull, i ja està. I amb la circumstància s'hi pacta. Es viu. La circumstància s'ha de viure però no s'hi pacta. has de viure el present -que és un desastre, d'acord-, hi visc però no hi pacto, és a dir, vull anar més endavan i el vull repassar, per què? perquè m'estimo la vida per damunt de les circumstàncies que m'ofereixen en cada moment. En aquest sentit és en el sentit que vull dir: l'ètica, per mi, és una ètica eròtica, és una ètica utòpica i pobres dels nens i pobres de vosaltres el dia que deixi de ser-ho, perquè haureu començat a renunciar a l'essencial del que se suposa que és la vostra.... que vosaltres mateixos ara mateix, suposeu que és la vostra acció, oi? I, darrera de tot els nens en patiran, d'això, i les nenes, en patiran.

Per dir-ho d'una altra manera i perquè no soni això... utòpicament utòpic, sinó realísticament utòpic, em faig i contesto una pregunta. Quim, tu

renyes els nens? Els renyo molt. Però jo, quan renyo un nen l'abraço molt fort. M'esplico? Vull dir, també el dec frustrar i també li he de dir això no es fa, només faltaria! Ara, quan renyes algú abraçal ben fort - primer, després i durant. Digues-li que el renyes molt perquè te l'estimes molt. M'esplico? Si tu, s'ha de renyar. Quan un nen dia rera dia no es fa el lilit l'has d'agafar i dirli: escolta! però ben abraçat. Dic, l'eros no ha de desapareixer. El lilit fet cada dia no l'ha de suplantar... és necessari, és un detall, s'ha de resoldre, però no és essencial, l'essencial és... eh? És que la casa estigui neta. És que tothom trobi els mitjons en una casa de colònies. Quan tu t'hi trobes allà pel mig calçotets bruts i mitjons bruts t'hi has de barallar, els has de barrallar, i tant! Però agafals de la mà quan els renyis, i que la mà els estigui dient: però és que tu has de trobar el mitjó cada dia, sobretot, perquè si no el trobes estaràs poc confortable, no estaràs bé. Jo vull que estiguis bé. El missatge és aquest.

Fixeu-vos si entenguéssim quan diem: noi, això va així. El primer missatge és: noi, no m'és indiferent el que tu fas. Mentres tant preservem això anem bé. Ara, quan el mitjó sigui més important que el nen vol dir que hem pactat amb el que se suposa que és el nostre adversari, eh! I els mestres ho estan fent contínuament.

És que, me'n recordo d'un cas clar, d'un mestre "jilipollas", un mestre - que l'any passat tenia la meva filla a cinquè que es trobava una classe - històricament d'anar fent, anarquitzant, no? perquè havia tingut durant tres anys mestres que... com si no hi fossin, no? pobres. Llavors, arriba aquest tio que, d'entrada va seduir tothom, nens i pares, va dir: aquí em fotre jo... ja voreu... i tal, i és que tothom s'ha donat compte de la falàcia és dir, aquest tio ho arreglava a cop de còpia. Hi havia nen que se'n anava a casa amb tres còpies. Però jo recordo que un dia em va arribar la meva filla a casa i en duia sis de còpies. Primer punt: acceptava que la còpia fos una mena de relació amb el mestre; trobo que és un drama esgarrifós, no? Com que ja has parlat, ara a vere, què té que veure el parlar amb la còpia? però, és que damunt em deia: és que de les sis còpies només hi ha una que sigui justa, i no ho he vulgut discutir. Aquest tio li va fer passar amb les còpies per davant els nens, i ha fet passar deures per davant dels nens i ja està, ja està mort. Veieu el que vull dir?

Aquest tio no ha tingut els collons de dir: va noi, discutim. A vere, què passa aquí? Ha perdut tota l'erotització, l'amor que podia premar la relació que hi havia. Ja està, ja s'ha oblidat, que es retiri, per al crematori... o veieu el que vull dir?

Per mi l'ètica, i acabo, és una ètica... treu partida, l'altra, és una ètica de buscar l'horitzó que se'n ha de nutrir l'altra. És una ètica eròtica i és una ètica utòpica. Si nó no hi ha acció útil en cap sentit.

Si ho he fet bé, he contestat mínimament a què és l'acció socio cultural, quin contingut és l'essencial, quin contingut és perioratiu, quina ètica auria de recórrer.

Llavors, a mi em sembla que per... A vere, crec que deu ser important — que aquestes idees que se'n han anat amunt amunt, tornin a la realitat i l'única manera és allò... grups petits, discussió en profunditat d'un nivell.

Jo pensava proposar el següent. D'aquests tres quadres, l'últim, és a dir: l'acció cultural i la construcció de la identitat personal del noi, que ho he mirat molt de passada, que el reféssiu. És a dir: que en grups de quatre, cinc persones, si pot ser persones que treballen amb grups semblants, eh! semblants d'edat i semblans... que intentéssiu dir-me: Jo, què podem fer per que el noi acompleixi la construcció de la seva identitat? Només aquest paràgraf, i si convé, com aquest paràgraf fa referència al dos anteriors, doncs fer breus discussions en els altres dos. Però, sentir-se sobretot a dir: jo, què puc fer perquè aquest noi sigui ell. Què puc fer i com?

eh? que ha quedat eliminat, la proposta de discussió?

(apenes se sent)

Les preguntes eren: Què és l'acció socio cultural? Quin contingut ha de tenir? Quina ètica té? Jo proposo de fer com a hipòtesi central allò que en primera instància defineix l'acció socio cultura per a nens i nenes és ajudar a construir personalitats autònomes, ben relacionades i co-

neixedores de sí mateixa.

Es dir: autònomes en el sentit de que es plauguin amb la realitat. Ben relacionades en el sentit de que obtenguin satisfacció i donguin satisfacció ben estar amb els altres. I, que més a més ho sàpiguen, que pensin que ho fan i com ho fan.

Si és que aquesta hipòtesi val, la pregunta és, això, com es fa?

Bé. Aquest quadre us pot servir, relativament, com a referència. Perquè precisa algunes idees però no totes. Precisa el que fan els nois, què afe_{gim} nosaltres?

I, vaja, eventualment, si és que decidiu per aquí, per aquest quadre hauréu de fer alguna "escursió" en els dos anterior, però, bé... Aquest quadre pot servir com a punt de partença perquè concreta algunes coses. La pregunta és: com ho faig perquè els nois amb els que treballa aconsegueixin aquelles finalitats últimes?

Vos atreviu o no? Si decidiu que no em donareu la raó d'allò que he dit abans de començar. Vos atreviu o no?

- Sí, sí.

A veré, abans de començar. El problema va per aquí o no va per aquí? Pot ser que diga... hòstia! no estic en absolut d'acord amb el que has dit. Parlem-ne.

- Jo pienso que se podria incluír también la pregunta, por qué se hace? Por qué lo hacemos?

Sí, sí.

Ara, a vera... jo diria la pregunta: com i per què? Bé, no no, és que sap el que en fa por, que si discutim el per què ens interessa que la gent siguin autònoms ben relacionats i pensadors i que comprenguin perquè tenen

aquesta autonomia i per què. Si discutim el perquè volem tot això... bé, aguanta, eh! acabarem discutint... jo què se, si Adan i Eva s'entenien.

- És això que dóna la impressió que en qüestió de membre s'hi participi en el grup, ara podem navegar moltíssim en el sentit d'agafar una amplitud de discussió...

Si et plateiges, com ho faig perquè s'avingui aquest nivell de la consciència, la predilecció, etc. Només això...

Sí, sí. A vere. D'acord. El que passa, em pregunto si això és un inconvenient. Es a dir, el més probablí que passi és que tres grups diferents funcionin per dinàmiques totalment diferents però que cada un d'ell abordi una perspectiva, només una, bastant aprofundida. I jo ja en tinc prou. Vaig a dir el següent. si has desenvolupat, amb bastant profunditat, un dels peus del tríode ja tens consciència dels forats, m'antens? Ja et queda la consciència, ja hi pensaràs amb la seva relació de cada dia, en el teu lloc de treball, la teva vida.

Hi havia, a més a més, en aquest nivell de relació que estem, -a la tarda parlarem, no sé, dels dinamismes de les col·lectivitats, etc.- en aquest nivell de valoració a mi em sembla que deixar anar una mica el cervell o les neurones sense censura, pel plaer d'intercanviar l'exploració de les profunditats de l'ànima, doncs, ja va bé. ja va bé. Hi encara arribariem deliveradament en el tema, a vere, què s'ha de fer?

Tu, com fareu els grups? els que treballeu amb nens petits? Els que treballeu amb nens petits, no? Els de la segona línia... suposo que és... amb mainades més.... quans sou els que treballeu amb nois més grans de catorze anys? Vosaltres dos...

Catorze cap a amunt?

Sí. Només... tu també... sou tres.

A vere, agafar casals, patis d'amics de l'escola, per una banda; casals per una altra i esplais setmanals per una altra, seria un bon sistema.

Fer-mo així, doncs?

- Per escoles, grups d'escoles, hi ha tres o quatre.

A vere, casals que funcionin diàriament, quan sou? Un casal diari.

Només estius, quans sou? Un, dos, tres, quatre. I tu?

- Jo treballo en una escola.

En una escola, al pati, sou cinc? Sou cinc que esteu en un context d'escola.

No, ja, ja. Es que no ens posarem d'acord. Si diguessim esplai viscut a la ciutat, sigui diari sigui setmanal.

- Molt bé.

Esplai estiu, diguem, vacances, un altre grup. I fariem grups de set, ja estaria bé, grups de set.

Millor... si puguessim fer un altre grup, millor.

Fem una altra cosa, a vere. Quans aniria en el context esplai urbà, diriem, a vere, aixequem la mà. Un, dos, tres, quatre, cinc, sis, set. I els demés...

- No pot ser...

- I si fessim, per exemple, grups de quatre perquè sí, perquè es té ganes d'estar en grups de quatre i les experiències que pot aportar cadascú estan a diferents nivell, sobretot quan siguin per una sola cosa, per exemple.

Anem a fer una altra proposta, és dir: passem de les estructures, perquè sí, grups de quatre i ja està. Va? Sí? Tu penses que no.

(No s'enten).

A la tarda.

- Es que jo no sé. Abans estava pensant si no seria més pràctic, potser, això ja hi és i més o menys quadra, no? Si no seria més pràctic dir realment què estem fent perquè això sigui possible? Anar més a n'això a vere com estem incidits perquè això realment es transformi en una -- realitat. Sí, això és una motivació. això és molt clar, però d'això a la realitat... hi ha tela, perquè aquí tot és molt bonic però a l'hora de la realitat aplicar això a un grup de nanus en un grup de joves en unes circumstàncies molt concretes, on no coneixes els nens; els joves que estan treballant en llocs fixos coneixen més els nanus. En llocs on és centre obert... canvia molt, no?

Sí.

- Realment, al aplicar aquesta... potser seria més... jo diria, potser seria més "salseta"... més... la discussió. Dir, què estem fent perquè això sigui una realitat, o què està passant, realment? Estem fent això o què estem fent? O, per fer això, què hem de fer? Potser seria més rica la discussió, no? No anirem a filosofar nisó que ens anirem a una cosa més pràctica. La filosofia està abscria, més o menys.

El que passa que està abscria per joves, diríem.

- Ja, però jo crec que més o menys els marc, el marc...

Es interessant això que diu, eh! Es a dir, donar-ho més o menys per bo i pensar més aviat què fem i què deixem de fer en aquesta línia. I això també conforma en els joves. Una cosa important, això està fet pensant en joves, no en adults, que més o menys... a més en joves hi ha més problemes. Hi ha problemes que aquí no apareixen: de seguretat, de confort físic, de "pincs" i "pancs" i aquestes coses, no?

Doncs, bé. S'accepta la propòsta? Què s'està fent que vagi en aquesta direcció? Què no s'està fent i com es podria fer?

- Sí, sí.

- L'Eilsenda deia que per no dispersar-nos tant per grups, en el moment de discutir, si ho fem per àmbits, on hi ha unes problemàtiques molt concretes...
- Sí, sí, però... aleshores, potser no faria falta, ja... si el tema el tenim sobre la taula, no cal per exemple... els que convides, potser... ja no els interessa...
- No, es que... les aportacions... no, no molesta, perquè les aportacions també les llegeixen... si es vol fer una reflexió, pot arribar des de -- molts camps.

Escolteu, nem a veure? Són les dotze i mitja... A la una i mitja, eh? A la una i mitja, després de treballar per grups ens trobem aquí i, llavors tenim mitja hora per posar-ho en comú.

((Aquí es fa el descans. Des d'aquí, des d'aquest moment el so canvia i apenes s'antén el que parlen. Ho sento pero no sé com surtirà)).

... el que aquí emergeix, aquí amb les notes que tenim, emergeix la preocupació actual per la feina actual que feu. Sí o no?

- Sí.

Clar, això... si hagués molta gent per tractar de l'animació en grups de nens... no passaria res, col.laborant es forma un.

.....

..... a vera, quin "panxa" arregla....

De tota manera un parell de reflexions sí que les podriem fer. Una, hi ha un grup que s'ha sentrat una mica en allò que hem parlat, en temes de regulació; hi ha un problema gros de regulació en la vida dels nens. Perquè hem parlat... normativa de la vida educativa. ... s'utilitza els nens. Sobre aquesta reflexió molt àmplia que hem obert aquest matí el problema cau....

La resposta provisional és el que jo volia dir, és la següent, el problema no és tant el marc restrictiu, com el marc.... M'explico, Aquest estiu

ens vam atrevir un jove amb set nens amb bicicletes... per què? Perquè el projecte era francament ambiciós. El marc no venia... el marc no fixava - gaire. A vere, el problema de disciplina, què passarà, com...

El mateix grup que heu parlat del joc i normes de la vida col·lectiva, heu fet referència a una altra cosa important que és la continuïtat, és dir: l'escoltisme i tots aquell, toquen cada setmana, les normes, és clar, es planteixen, es moldegen com a problema però a un nivell, que no es plantegen a un altre nivell i, és llògic!

A mi em sembla que dins de la consideració que feia abans de la utopia, a mi em sembla que ha d'anar superant -l'administració-, ha d'anar agafant a les cordes, en el sentit de no generar allò amb lo qual no trobarà resposta per més que vulgui. O en tot cas anar acurtan-li....

Realment és un problema, absolutament habitual que sap segur que trigarà a venir uns dos, tres anys.

Jo estic segur que aquella reflexió que feiem -no sé qui era-, de que el problema d'utilitat no és només allò de fer-ho cada setmana, un cop cada estiu... però hi ha un problema més gros -i lligaria amb aquest tema del projecte-. Diu, les mainades que nosaltres agafem a l'estiu,... a vere, us imagineu una escolta amb sisents nanus i sense caps. Això és el funcionament nostre. Es dir, a l'estiu concentrem cent nanus, a l'hivern hi ha tres programes de ràdio a tres pobles diferents; un cop al mes algú convoca i diu: tú, em d'anar a fer una portada de granatos... o hem d'anar a fer una expedició en barca ... o a Torroella, oi? Es a dir, algú convoca i va qui vol, no hi ha control, no hi ha una disciplina clara en aquells nens, però la utilitat hi és.

Casi sempre la gent gran va donant, va donant propostes d'activitat. Normalment el que es fa és organitzar-les d'avui al dissabte que ve, o convocar avui a tots el que estan per dissabte que ve i apara, a vere quantes barques fan falta si es va de pesca i si algú es queda a peu es queda. I, a donar les característiques del que fa falta i prou.

... Ara, diguem, assegurem aquesta continuïtat, m'explico? Ha d'haver-hi

una complicitat disciplicinal mínima. Que ningú és ningú en un moment donar... M'explico?

Això funciona amb una eficàcia enormement superior a qualsevol montatge que es pugui fer abans. La massa flotant, el total de nanus que en han passat per les mans, en aquests moments és de sis-cents vuitantà.

Ara, insisteixo que hi ha... què hi domina, domina, que hi ha un problema ecològic important, nosaltres estem treballant, i veurem...

Es dir, nosaltres ens trobem, hem... sovint, de frenar, dir: escolta, no ho veus... sobretot el primer dia de cacera d'aquesta temporada passada, doncs, el primer dia... ja estaven protegits, però el primer dia de cacera hi havia set, vuit nanus que s'havien organitzar, -ho vam saber tres dies abans-, per anar a fer una cade humana en un lloc determinar que els agrada molt. Ràpidament, telefonant a tothom dient: prohibit, prohibit, i a més, si aneu aviarem a ... que us agafin, perquè no volem... preferim ... que no...

El problema aquest del projecte, de dir: què oferim? és enormement determinat i com més continuïtat tingui millor.

Quan explico això em diuen, bé home, però són unes circumstàncies excepcionals. Bé, no ho sé. Si no en n'hi ha unes n'hi ha unes altres. El problema és... no sé, jo crec, és especialitzar els nois l'ocupació d'espais que tenen en els grups, de joves. Nosaltres vam tenir una resposta, primer molt densa i d'una eficàcia extraordinària,

Això pel que fa, diguem, a la consideració de com revelem la col·lectivitat. ... per mi... des de la norma que sigui, sinó, sobretot des del projecte. Evidentment des de que arranca des de (?) és molt difícil, això, és que potser és un mal plantejament. Si fessiu una mica de broma, com deiem... però, no tan broma. Si es fes una història de l'esplai, aquí, a Barcelona, va haver una fase col·lectivista, la fase del moure. La primera institucionalització de l'espai per nens aquí a Barcelona ha sigut.., i el compte ... i els nens vivien del que recollien. De la natura, fer el

menjar.

Després ha vingut els grups d'esplai. (Un troç més que no s'entén).

Després ha vingut la fase dels gran imperis pluvials -penseu en el "gran Llobregat"- (i una mica més)....

En aquests moments el bais Llobregat està definit l'única força....

Són nosaltres -els funcionaris...la veu de la identitat, dictada per algun deu. Es el temps de les cobertes dels deus.... Bé, tot són relacions.... Per tant diria, sovint estem creant projectes sota temps. Segurament el que cal són... Segurament el que cal és fer un projecte... en tot cas, a comarques funciona d'esta manera i funciona molt millor que al carrer.

Jo de vegades penso en una cosa -faig un altre paral·lel-, és d'una eficàcia relativa però interessant. Cón és que hi ha molts més problemes en un grup de basquet o de futbol o de handbol que en un d'esplai. Perquè la normativa es diferent la del entrenador i el monitor. L'entrenador té molta mania a fer el que faig jo -a més en el club hi ha joves, adults, iaïos, per entendre'ns, en el club de futbol o de handbol o de basquet; i en l'esplai aijó no hi és, això, no?

Després veiem que en el club on un viu facilita -en un cert sentit-, la reinserció, de la mateixa manera que no forma part dels ecologistes de l'Empurdà, no? Hi ha una normalitat, hi ha un accés lògic, natural, que ve a la defensa de la vida d'aquell mitjà.

Abans em plantejar quina era la demanda social a Barcelona. Hi ha una demanda de parking, parking de criatures... hi ha un o dos que han començat ara, a més a més amb mala llet perquè.... perquè estariem tranquils, allà. No, perquè el problema és treure'ls de casa els nois. Sí, perquè els pares ens ho diuen: "sí, perquè cobreu més car, perquè així ens costa menys". Y almenys ells queden tranquils, no?

- Això és el que parlavem nosaltres. Això seria interessant perquè els fills surtíessin de casa.

La demanda social... la gent gran no s'ha plantejat què vol, per als nens?

Noteu la diferència que hi ha entre la demanda que hi ha entre "el descarregar" els nens com ens venen i la resposta institucional que el que fa és utilitzar i encarquerar o el que és un club de futbol...

A casa, la petita va a un grup de joves... com es diu... i el gran juga a basquet. La petita -tots s'ho passen bé, però la petita té unes ganes de marxar de casa que no vegis-. No sé per què és. I la proposta del grup... què és molt bona, que és educativa, més global, d'acord, que és collonuda. La proposta educativa del club de basquet és una pura merda. Comensen a protestar, s'ho passen de conya i van quatre dies a la setmana, el castiguen allà entrenant, ((Un tros més que no s'entén))

Bé, això pel que feia el primer grup. No hi ha un projecte social sobre.

En canvi, el tercer grup, sí que voldria fer dos observacions. Una, el tercer grup ha dit "les estructures en les quals els nois interpreten la realitat estan contaminades, estan utilitzades per aquella ideologia". D'acord.

Es a dir, el purisme, el purisme de la gent que es dediquen a l'educació, és un purisme d'una monja de clausura, no? Perquè, és clar, nosaltres no hem de contaminar, no hem d'intervenir. Bé, però, és que tot al revés sí que contamina, il·lògicament, i no pas amb la intenció d'educar! Llavors, és clar, és una mica ... tot plegat, m'explico?

Perquè jo estic d'acord en que "sea" com ells interpreten el món, un món ideològic, tot i que no sembla que siga (un tros que no s'entén)

Jo voldria subrallar la component lògica. Esquemes de codificació i de descodificació que són més lingüístics que no pas ideològics. Jo això vull subrallar-ho, eh? Vull dir, hi ha un llenguatge a través de la realitat. El que es construeix en l'acció ideològica és la consciència dels homes, el pensament sur el llenguatge.

La reflexió sobre el pensament, la consciència, el mètode d'ensenyament sí que ... és dir: ara penseu que sí, és clar, si vosaltres no hi sou, la televisió seguirà sen... no sera millors, seguiran sen igualment; les campanyes de pressió que hi ha fora d'aquí seguiran sen igualment, llavors, -- atenció a la ingenuïtat, "no, perquè no contaminen"...

- Bé, el que estas dient em fa gràcia perquè, a vegades, això el que provoca és un sentiment de no poder-ho solventar. Vull dir, això de que siguis conscient de que la lliure intervenció només és una fracció de la idea del nanu, vull dir... hi ha unes fraccions més grans i tot. Vull dir, això t'impideix avançar, no? Perquè amb tu és unes hores però en el seu barri i la família estan la resta.

De tota manera... a vera... deixam plantejar unes preguntes. Una pregunta: la qualitat del que el noi viu amb tu és superior o és inferior a la resta?

- El meu cas concret, és superior.

Bé. Pel nanu l'experiència que viu amb tu és més significativa?

- Sí.

Pel nanu el que visca amb tu tindrà tendència a quedarli?

- Depén... Depén. Una cosa és que sigui tres mesos i una altra que sigui tres anys.

El que vull dir-te és que l'esplai, tot aquest context, de vegades és enormement significatiu.

- Sí. No, no, no. El que passa és que depén del que esperes fer, d'això tan significatiu. Si realment interessarà al nen o no, cosa que cada vegada és més difícil saber... Però tot això, penso que està clar, no? per això ets allà...

No em puc treure del cap -aquest setembre- una cosa molt curiosa, d'un nanu, un noi de setze anys, que m'explicava que havia viscut amb menor, i deia: Un autocar d'amor, i de repen deia: perdò, de vida. Venia a dir: jo mai serè com abanç -i havia passa quinze dies amb menors-. Jo no hi era, parlo d'oien, d'una persona que el va trastocar.

Una altra criatura em deia -a mig campament, aquest estiu-, ... jo no puc, però sí que m'agrada ser-hi i faig de comodín-, llavors, una cosa que feia

aquest estiu, tinc un equipament fotogràfic molt sofisticat, amb tot objectius, aparells i hòsties, i tots el nanus que volien, saben que en grups de cinc o sis, un dia aprendre a fotografiar animal, una experiència interessant, molt interessant. Llavors, un dia anavem per la vora d'un estany i varem trobar una gavina que sentint passes no es movia, vam anar cap a allà i vam veure... i vam pensar, mira, és que estan ton-tes... llavors vaig dir, mirem-ho bé, es bastant estrany, a vere què passa. Vam donar la volta a l'estany... ràpidament vam dir que l'haviem de salvar, així que ens quedem aquí aquesta nit... fem una operació de rescat? va. Tu cap a aquí, tu cap allà... es dir, que estavem dispersos en una àrea de vint quilòmetres de diàmetre. Al cap d'una hora d'ocells ja eren seixanta, és clar que es posaven fins aquí a l'aigua, treient ocells. Llavors, aquí hi ha una cosa que sembla pura ficció... era classificar-les per edats; un any, segon any, tercer any. Oi?, que a més o feiem una mica així "a la pata la llana" perquè és difícil que un... si no entens sàpiga... Llavors, n'hi havia uns que màxim, màxim de gavines per motxilla eren quatre, carregavem les gavines a la motxila i les portaven al campament, oi?, però totes les gavines els possavem uns escrits, amb ro-roladors que escriuen sobre superfícies plàstiques, amb l'edat, la partida... la remesa i el punt on l'haviem trobat. Això no ens servia de res. En el campament hi havia... allà tenim un sèrum i havia una mainada que anava punxant carn, mentre, nosaltres varem fer una superfície (amb canyes) tancada, per poder vigilar les gavines i a una espècie més delicada la vam dur a una espècie d'estany que havíem fet -dies abans havíem fer com una illa-, fer una illa vol dir cabar una anella de terra i posar la terra al mig de forma que l'anella entri aigua, i allà vam deixar les espècies més... que poc s'havia de fer, perquè... no.

Això va durar unes sis hores, vam acabar a la nit, tot reventat perquè... Si ho mires bé és absurd, és dir, fer anar els nanus fent viatges per tragar gavines no tenia sentit, l'únic sentit que tenia era que tots els nanus tenien la il·lusió de fer de metge, oi?

Val a dir... havia una feina, que la feiem diàriament, era que a sis punts diferents del parc hi hagués vigilància perquè no entrés ningú. Llavors, un nanu concret que va anar a fer la vigilància a un lloc que estava a

dotze quilòmetres del llac aquest, i va venir... que va fer més viatges que ningú...

- Quin nanu?.

Un nanu de Protecció de Menors, un Tutelar. Bé, aquest nanu es va quedar tota la nit... no me quedo, perquè aquí, "viene una guineu, i què" ?

El nanu havia estat, des de les vuit del dematí fins les sis de la tarda (un tros més que no puc entendre)... aquest nanu, -després ens hem seguir veient-, de tots el nanus que hem tingut així... que no tenen amor com vosaltres perquè... perquè la institució... És un nanu que ha saltat del rebut del Tribunal Titular i ha tingut regularment activitats.

Aquest nano no sabia com dir que allò havia sigut molt... pero el nano el deixava anar... no és que tingués por perquè ja portava tres hores tot -- sol. És un nanu d'aquells tocats... ja està. Clar, això val, val... cinc anys d'experiència negativa, segur! Que és un nano que per altra banda ha estat...

- El que passa és que posar-ho en un text condiciona bastant, perquè no és el mateix la percepció o les ganes d'entendre que pot tenir un nanu que s'hagi criat en un ambient o en un altre... hi ha ambients més agressius o no tant agressius, això condiciona bastant, això.

No, és que no sé... estàs explicant un tipus de nanus... bastant difícils, dintra del que cap. No sé, además això del montatge que vau fer amb l'a ram, un tros de fil i... sí, no?

- Aquí volia anar a parar jo, també....

- És va arribar a cent nanus...

Sí. I haguéssim arribat a tres-cents si...

- Quina tipologia de nanus predominava, dintra d'aquests cent?

Vint-i-set nois, eren tres de cada un dels nou pobles afectats pel parc dels aigua... Normalment inscrits a l'Ajuntament respectiu, si n'hi havia, local o de departament. D'aquest hi havia vint-i-set. Una vintena eren nens de Figueres, fills de socis d'una institució que es diu "....." una institució ampurdanesa per a la defensa de la natura.-Ja estem a cinquanta-set-, Llavors, n'hi havia deude Barcelona que els havia imposat, - vulguis o no, la Generalitat de Catalunya, els havia matriculat fraudulenta-ment, -o sigui, el dia que s'obria la inscripció del campament, el dia abans van treure una llista de deu nens inscrits, jo els hi vaig tornar, vaig dir: no, no, aquesta no. Llavors, l'andemà van tornar a venir i vaig dir: oh!, és que... és que no. La vostra normativa diu que... llavors es van posar a riure, el cap dels Serveis Territorials i jo... va així, oi! Deixem-ho estar, jo no vull aquestes discursions... els nanus podien venir igualment, no?...

- Ja, ja.

Aquests eren nens de Sant Gregori, d'escoles pobres d'aquí de Barcelona.

- San Gregori...

La resta eren tots de Girona. De Girona, Salrà, Sant Gregori... Girona i dos pobles d'allà la vora, oi? A vere, els de Salrà i Sant Gregori eren nanus que durant l'hivern, però l'estiu anterior i durant l'estiu havien anat visquent una mica activitats, el grup aquest eren sis o set, i els de Girona eren nanus d'aquests i la resta eren nanus inscrits en diferents centres socials de barri o del pacte que tenim amb la justícia i Serveis Territorials i així... i no hi havia... Hi havia una realitat! i és que posem, vint dels cent nanus eren vint nanus de... (acaba la cinta).

Això que passa cada dia i que en la vida d'un nen passa -no sé-, tres-cents seixanta-cinc vegades cada any, i se'n va a dormir tres-cents seixanta-cinc vegades cada anys, i d'això no es presta atenció, oi? Durant la colònia el que és segur que passarà cada dia és que els nens es llevaran i se'n aniran a dormir, que s'hauran de rentar, que hauran de menjar. Llavors, això és considerat trivial, això no es considera com si portés missatges.

Com si fos veïcle de significats. Quan això, ben resolt, és portador de molt més significat que la més alucinant de les experiències. Que el més rutilant dels jocs de nit, oi? Per què? Perquè llevar-se, menjar, dormir, curar-se -quan t'has fet mal-, tenir cura del teu cos, procurar-te o que et procurin benestar, en aquests actes la transferència de persona a persona és una transferència que es fa des de la següent perspectiva: Jo, adult, em preocupo del que tu, noi, necessites. Es dir, és una transferència basada en el considerar les necessitats més immediates del noi. I això és el trivial!

En la vida d'escola, -aquest dia ho contava a uns mestres-, els nens, en un curs escolar de dos-cents dies, comencen una classe mil vegades! o sigui, mil vegades a l'any que diu: "nois, ara comencem la classe de..." No s'hi presta cap atenció, passa mil vegades, eh! en un any. Hostia! Clar, si un mestre sap dir: "nois, nem a fer"... D'una manera o d'una altra ha dit mil vegades el mateix missatge. Això queda, segur que queda. queda - molt més que, a lo millor, excursió relativa a l'estudi compariu de... del que vulgueu, és igual. És molt més important l'acció que dir: va! home, no! No?

Clar, llavors, diria: amb la trivialitat d'una banda, no només es dona satisfacció a necessitats i per tant el tranfec o transferència és basada com jo veig què és el que tu necessites, sinó que més a més se sol realitzar des de la perspectiva del noi que és el que ho rep-, és un missatge adreçat a capes no consients, adreçat a l'inconsient, un missatge d'afecte, vull dir, un missatge afectiu. oi? Per tant un transec securitzador o inseguritzador. Es dir va al nus, al nus del problema del..... sentir-me segur per atrevir-me a fer una cosa que no m'he atrevit a fer mai abans d'ara.

Noteu -i aquí, diem, dic l'essencial de les primeres de les aportacions - que volia fer-. Noteu que allò de més essencial que un de gran pot fer -- aprop d'un de petit és ser present, aprop d'ell, amb un nivell alt de qualitat, de la presència. Això és el que compta més. I, l'autentic "gatget" per mi és aquest. És dir, és la persona que sap estar present, amb molta qualitat de presència, a la vora dels nens. M'anteneu o no? És que això és l'essencial.

- Jo, de tota manera...

Digues, digues.

- Jo, això vull concretar més. Perquè tot això ho diuen sempre, no?..... No sé, tu quan intentes transmetre alguna cosa tant important... no sé penso que tots ho tenim en compte, no? El que passa és que de vegades la mentalitat, provar, medir... aquests nanus... no? però... Sí. De vegades trobo algunes contradiccions en el que dius, no? Hi ha vegades que parles molt de la importància nostra, de la qualitat i altre vegades que parles molt de la importància bàsica de la quantitat, i de vegades inclús mescles (no s'entén bé).

- Sí, quan ho preparo en molts centres de treball, aquest tipus, la infraestructura no possibilita precisament -hi ha altres coses-, aquesta presència de qualitat.

Una presència de qualitat ha de ser un tractament directe, netament, no? Per tant és un altre condicionament, no?

Bé, jo he dit la sifra mil per indicar quantes vegades arriba a passar allò que considerem trivial, i fer una reflexió, potser no ho és tant de trivial! Potser no és trivial, i potser la qualitat s'ha de buscar aquí, abans que buscar-la en l'activitat.

En tot cas, la millor activitat del món amb una vida quotidiana mal resolta és fracàs segur. Segur, eh! I al revés, es pot salvar, de vegades. És a dir, una activitat mal parida amb una resolució d'allò quotidià pot salvar-se. També és desitjable. Allò desitjable és que tot sigui... bé. diguem, no? Jo volia subrallar això.

L'essencial de la teva pregunta és què vol dir la selecció, ja... ho sé. Tu deies: jo puc dir sí, tu que no. Això segur, està claríssim, ara, la feina teva és lluitar amb les condicions.

- No. És que ha dit: dissertar sobre una taula... però, és que no ho sé, generalment la realitat és una altra.

Ja.

- I que, condiciona notícies...

Deixam tornar al teu problema... feina teva: lluitar per les condicions. La feina de cadascun i feina de tots. Evidentment les circumstàncies s'han de viure però no s'hi ha de pactar, si no són... no s'hi ha de pactar. Si comencem a pactar comencem a fer-ho malament.

Ja està, tu! És que, ja està! A vere? Tu! a mi ja m'obliguen, a la Secretaria, d'anar a colònies, però jo m'hi nego. No em done la gana. I molt dur, una altra cosa a part: els hi dono el Normament. Que s'emprenyen, que s'emprenyin. Jo amb aquelles condicions no hi vaig. Ja està, i s'ha acabat! I, si volen guerra, guerra. Entens? I... mira, ells s'ho perden, si no accedeixen. I, no és fàcil i és molt dur i és molt desagradable; però, és que... tu! arriba un moment que dius: jo vull fer-ho bé, doncs, creo les condicions. Les vaig conquerint.

- Però, tens la possibilitat de posar les condicions... que per un mateix poden estar clares, pero claríssimes! però... no sé...

Jo... avere... deixam repetir una consideració que he fet abans. A vere, essencialment estem d'acord. És dir, s'han de crear les condicions. El que jo diria: mirem de veure-ho dinàmicament, també. És dir, es van creant a poc a poc, o no? Per ser prudents, diem. No allò de dir: Ara, capallà!... i si nó, res. És dir: s'avança o no s'avança? -Una forma diferent de preguntar-se-ho-.

- Sí. No, no. No, i que ademés també no oblidem els recursos personals, no? Que davant d'un problema, sempre pots dir d'entrada que és impossible solventar-ho. Per tal de tallar, no?

No. És que he dit això pensant amb un problema que he hagut d'abordar -- aquest any. He hagut de fer-me carrec de l'esport: Vaja, he volgut fer-me càrrec de l'esport de l'Ajuntament de Girona perquè em vaig quedar alucinat de com anava. Llavor penso: com estem? Horrible! Hostia! en tres mesos hem avançat enormement. Llavors, ja pensament. A més, ja m'he identificat els problemes. Carregar en els Regidor d'uns temes precisos, almenys per part nostra. Doncs, endavant, anem bé. Estem molt malament però anem

bé.. Estem molt malament però anem bé.

Intento reprendre la teva... A vere. Jo he definit la presència de qualitat com aquella que és atenta en el que el noi necessita. Què necessiten els nois? Temps. Entens o no?

Jo diria que el tema és: quines són les necessitats? -Perdoneu perquè el que ara diré és una bestiesa-, la primera de totes: menjar bé. Menjar bé. Dormir bé. Segon: seguretat. És a dir, sentir-se... no sols de les circumstàncies objectives segures, sinó que més a més el nanu senti que està protegit contra les coses que li poden fer mal. Tercer: seguretat personal. És a dir, rebre acceptació d'una forma constant; oi? Acceptació vol dir el següent: El noi es vincula, el noi -això tots ho heu observat-, es vincula enormement a aquelles persones que l'accepten, que li trasmeten estima d'una forma no condicionada. És a dir, que se l'estimen tant si ho fa bé com si ho fa malament. Tant si es porta bé com si es porta malament. I, acceptació incondicional no vull dir: fes el que vulguis que m'és igual, no. Jo vull que fasis unes coses i no vull que en fasis unes altres, però no deixaré d'estimar-te. Seguiré estimant-te encara que... Bé, que el noi pregui aquesta seguretat personal, aquesta seguretat emocional, és vital.

A un quart nivell hi ha necessitat de crear, de fer. I a un darrer nivell necessitat de construir una nova persona. És dir, de realitzar-se.

Les repeteixo -que a més és l'escala típica, l'escala convencional del Maslow-. El vital, tu! és la supervivència.

- Però, hi ha nanus que no coincideixen aquesta escala. No li donen importància.

La jerarquia és aquesta, sí. Bé... això és en teoria. Una teoria com una altra, home! però... quan tens el menjar amenaçat... Expressar-te-hi compta molt poc, eh!

- No sé. És que jo estic pensant amb el meu treball quotidià, no?

Sí.

-No, mira, és que són nanos que... és un col·lectiu de gitanos, allà a la Perona i són nens que a casa seva, potser en el transcurs de tota una tarda poden tenir accés a un plat de fideus o de macarrons i generalment, molts d'ells, la major part del que venen al casal, s'apunten perquè volen. Bé, ho dic per nens que tenen problemes d'alimentació i en un moment donat... tota una tarda poden menjar el que vulguin i en canvi no venen allà... comprens?

A vere... però això no és voluntari. La normalitat no passa per aquí, és a dir: normalment un nen ha de menjar i dormir bé.

Però, és igual. Tampoc no vull insistir en les jerarquies aquestes. En tot cas volia identificar nivells de necessitat, i l'ordre m'és igual, oi?

Llavors, jo...

-(parla un xicot però no l'entenc)

Es igual, deixem-ho correr. És igual. En tot cas, segur que tots necessitem expressar-nos i relacionar-nos d'una forma satisfactòria; tots necessitem menjar, tots necessitem protecció, tots necessitem sentir-nos acollits i tots necessitem realitzar-nos, tots! en l'ordre que sigui, m'és igual.

Bé. En la mesura que joestic a la bora dels nens donant acollida a n'aquestes necessitats -acollida real, no fictícia. Acollida real que de vegades no es manifesta de cap manera, és dir: no... no has de dir-ho de -- cap manera, vas fent-ho, oi?-. Doncs, això és la confiança que has de donar. Aquesta confiança que el fa que el noi arribi a entendre -bé... arribi a entendre-, arribe a sentir que tu estàs allà una mica en funció d'ell i que més a més ets feliç d'estar allà, precisament per això. I això estableix un corrent positiu que dura vint-i-quatre hores cada dia. Vaja... o divuit, o setze, -les que estan desperts-. És clar, i això es tradueix... no sé, al llevar-se: diu, va, tu, la mandra fora i amunt! Fins a dir: ara se'n anem a esgarra la fosca. -No sé si heu notat que les primeres nits a una casa de colònies són... Clar, és la cara de terror del nen a la fosca, en un indret desconegut. Anem abordar les fosques a un lloc que no sé com és. La primera nit, no és que dormin per una excitació especial, és que no dormen perquè tenen por. Veràs... tancar els ulls en un entorn que no coneixen! De vegades hem fet la prova de dir: Tu, ni un crit, ni una

amenança, res. Simplement siguem-hi. Els nens dormen. Dormen, sempre.

Per tant, dona una mica la sensació de... la necessitat, en aquells moments quina és? Es la seguretat. Doncs, siguem-hi, i ja està!

Aquests són problemes típics, no? Es dir, els monitors dominen els nens o no? Bé, doncs, tu! Si sembla que ho necessiten domini. Si sembla que no, doncs, no! Si fa falta emportar-se un nen que es troba malament a la teva te l'emportes... Vull dir, el problema és que els nens, normalment, vull dir, contínuament i amb normalitat puguin experimentar el sentiment de que allò que necessitin trobarà una solució.

Encara diria... Això seria una primera transmissió de la qualitat de la presència. Una segona definició més dialèctica... -esteu per filosofies, o no?-

- Si.

A vere. Un nen necessita fer -un nen i tothom-, necessitem fer coses fins a un cert punt antagòniques. Fixeu-vos. Un nen necessita saber que les seves necessitats tenen solució, oi? I això és plaer. Dic, satisfer una necessitat, reduir una tensió, produeix plaer. I a l'hora necessita una altra cosa que és absolutament antagònica que aquesta, que és complir les expectatives social que pesen damunt d'ell. Es dir, créixer, fer-se gran.

Agafaré un cas ben clar, el cordar-se les sabates. Jo recordo, l'únic any que he fet de mestre, mestre mixte, dintre de EGB, vaig observar molt una companya meva que era realment genial la forma com ensenyava els nens a cordar-se les sabates. Jo m'havia fixat en mestres que deien: "un altre cop... mecago'n dena..., què fas". O sigui, anaven paragnan amb el principi de la realitat. "n'has de saber? doncs apren-hi, què t'has cregut?". Davant l'exigència de l'entorn. Un noi de set anys ha de saber cordar-se les sabates per tant dur. O altres mestres que feien ben bé l'inrevés: Aii, pobret, vine, -encara la porta descordada-, vine bonic, seu... que te la cordo". Gran dossis de plaer però ni un mil·límetre de progrés. No? Es dir, el nen viu, com tothom, la tensió realitat-plaer. Bé.

Recordo una companya que era capaç d'anar, en cada moment tenia una capa-

citada extraordinària per dir: "escolta! no vas cordat. què és que no en saps? va vine. Com es fa? Comença. Com se segueix? No ho saps. Va vine fixat-hi bé, eh! Ara o desfem i ho tornes a fer... És a dir, era capaç de produir a l'hora l'aport de plaer que dóna la presència adulta, el cariño del gran i el progés amb la cosa real. Bé.

Amb la mesura que el noi va resolent... Què vols? Ja està, ja. S'han acabat les....

En la mesura que un noi produïx i articula bé aquestes dues dimensions està produint seguretat, se sent més segur. Hi ha un nivell de contradicció entre plaer i realitat, si això el noi ho va resolent fa un salt i està generant un progés. Seguretat personal. Està generant la certesa de - que allò que necessito ho sabré resoldre o algú m'ajudarà i a més a més, allò que s'espera de mi jo ho vaig aprenent a fer-ho. Això és seguretat.

Ara, noteu que hi ha una altra contradicció, encara. En la mesura que un noi se sent segur -un noi o qualsevol persona-, en la mesura que experimentem seguretat en nosaltres mateixos, tenim molta tendència a endinsar-nos en camins incerts, en camins d'inseguretat. És a dir, arisquem aprenentatges en camins desconeguts. Terrerys que ens generen inseguretat. Més estimat et sentis, més segur estàs, més t'atreveixes a canviar de comportament en torn els altres. Més explores altres formes de relació. Més acollit estàs pel monitor, més aventures organitzes a la colònia. Hi ha un sobre nivell en tot això: de seguretat - inseguretat. Llavors, en la mesura que el noi articula bé aquest genera la clau que és l'autonomia. Genera un dinamisme que li permet de regular, per ell mateix, es dir, regularia seguretat-inseguretat i de rebot els donaries plaer i realitat. Bé.

Aquella presència adulta que fa que el noi generi seguretat en sí, i explori certes i per tant generi autonomia, és aquest, segon.

- No sé. M'has d'explicar ... vull dir, està allunyat, però...

Sí, sí, però, res. Jo penso que hi ha més. Mira, l'especialitzador sovint és... la descripció de la figura de l'especialitzador és una descripció

centrada en l'aspecte relacional. Jo penso que aquí hi ha més que relacio-
nal. Hi ha netejar culs, fregar cadires, organitzar on es fa el dinar, on
es freguen plats, com ha rebut la visita la mainada, ... Diguem, seria --
qüestió de desplaçar la prespectiva organitzadora... s'ha de surtir cada
dia i cada nit. Entens? És a dir, especialització que comporta la maina-
da i que no sempre se'n saben sortir, els monitors.

Aquest estiu es va produir una situació curiosa, -un dels nois de la Pro-
tecció de Menors-. Se'n van tot un grup a netejar la roba a un safareig
que netejaven i aquests dos nois no van, desapareixen. Al cap d'una esto-
na el veig que són allà al carrer i dic, hosti! on sou, on són els altres?
"No... és que han anat a rentar la roba..." Oh!, i vosaltres? -Allò que
notes que no... que no... que no volien anar a rentar la roba amb els al-
tres-. Ah! no voleu anar a rentar la roba, bé. Va, doncs, jo porto el cotxe.
-Els nens aquell... completament despenjats, d'un grup de setxe, no?- Bé.
El moment que te'n vas a rentar la roba amb ells te n'adones que el que
passa és que no volen que els altres vegin fins a quin punt la tenen bru-
ta! i, llavors, tu t'ho mires bé i te'n adones que no saben netejar-se el
cul. Dius: escolta! com us netegeu el cul? Feu-me una demostració. Es
clar... perquè...

- Ja, ja...

Sí, no, no riguis. La pedagogia comença pel cul! Sí, sí, comença pel cul.

Llavors, el que passa és que no sabien netejar-se el cul. Jo penso que...
vaja, a partir d'aquell dia aquells nen ja anaven a rentar la roba amb
els altres. Perquè no embrutaven els calçotets de forma tant patètica.

Una altra intervenció, prop d'aquests nanus -d'un altre monitor-, va ser
la de dir: A vere... Ens va semblar, ens va semblar una cosa. El vestuari
d'aquests nois era diferent als altres, la indumentària. És a dir... i no
era un problema de qualitat, era un problema d'estètica. Bé, un monitor
va dir: tu!, cinc mil peles i vaig a comprar roba al mercat. I els hi va
comprar. I és homologables amb els altres. Perquè la integració passa, en
un nanu, pel cos. I un aspecte rellevant és l'aparença que jo represento
quan ofereixo quan em presento... Jo vaig trobar genial que un tio amb

cinc mil peles comprés una samarreta i uns tejanos, com els altres, no?

- Una pregunta. Anaven bruts, o no?

Anaven molt bruts. Però, amb una crosta de merda, tu! impresionant.

- O sigui, la qüestió era tant higiènica com estètica.

Higiènica i a més a més estètica.

- Es que... l'estètica personal és un altre condicionant. Jo preguntava si brutalment....

No, no, no. Ell va percebre alguna cosa. Alguna cosa... vaja, que el nanu no es trobava bé amb la roba que duia. -Apart de que duien esquijames d'hivern al mes de juliol, no? que també..., també és una altra. no? Crítica del Tribunal-

Bé, doncs, comprarem un pijama com aquest, comprarem no sé què... i ja està... com tothom. Un niqui, sense color, saps? aquell color vert oliva -- que duia tothom menys ell.

Vull dir, jo penso que intervencions d'aquestes, el primer que estan veient és: no m'ets indiferent -això és el més important de tot-, i el segon: va, ressolem un problema que tu ara tens a veure si el desbloquegem i tirem en davant. Com ho fem? Va! fem-ho? Fem.

Es veu una mica el que volia dir quan em referia a presència? a presència en lo quotidiana, en lo trivial, eh!

Si heu estat mai a una colònia amb una quantitat important de nois haureu notat... a veure; el nano, el nano que pateix, normalment -sense fer una definició psicològica-, el nano que pateix és un nano que està frustrat en la satisfacció de necessitat, bastant essencial i ha patit tan, ha patit tan, que una mica... a vera, no sap dir ara què necessita, i sempre fa la demanda distorsionada.

Vos heu trobat amb nanos que fan la demanda distorcionada? Perquè ja no

se'n recorden de plorar. Ni ploren per les coses que li fan mal, i ploren per altres coses.

Jo recordo que aquest hivern, en una discussió que vam tenir, molt maca, una nit, Una d'elles havia estat observant les demandes, vine, seu aquí, d'on venien. Quins nens eren els que demanaven als monitors, vine, seu aquí. I d'aquests nens quins ho feien, regularment al mateix monitor i quins ho feien a qualsevol que estigués per allà.

Però, va ser, realment una discussió preciosa, en la que una mica, varem arribar a la idea: bé, a aquest nen, què li passa? I què passa a partir d'ara. Què fem? Com ens distribuim estratègicament.

Moltes vegades he pensat que hi ha una tipologia, un saber situar-se. Us heu fixat que hi ha monitors que no saben Monitors que es posen d'esquena en els nois, és dir què.... a més de no ser-hi no els veuen. us heu fixat? Això passa.

Llavors, amb un altra company -el que signa el llibre aquest-,

- Em permes? Després hi ha els monitors... hi ha un altre extrem que és el que "hay amores que matan". Hi ha monitors que semblen pares o mares. Això no ha de ser, tu! No han de ser ni pares ni mares.

.... Van plantejar, a un grup de monitors, estudiar apunts sobre com es provocaven. (?) oi? El feiem dibuixar, cada mes ens havien de relatar una intervenció -cada monitor dels assistents al curs-, una intervenció se va del dissabte a la tarda a l'esplai. Diem, averea, dibuixa la sala, on eren els nois, on eres tu? era l'únic que havia de fer. I al cap de tres mesos teniem... tres per trenta... teniem noranta dibuixos per mirar, i diem: analitzen la tipologia de la intervenció: on sou, per a intervenir?

Van sortir tantes coses i tan riques, oi? que sempre més ha estat una hipòtesi que m'ha interessat, dir, a vere, com et col.loques tu? I és clar, en el nostre cas, haver de controlar cent nens, era particularment vital col·locar-se. Col·locar-se en els punts d'angoixa nocturna, és dir: ser a -- l'hora del sopar col·locats aquí, aquí i n'aquí i al final no calia. Vere, un procés de matinades, la presència dels sopars i almozarars i en canvi una intensificació de les presències en els sopars. Nem a sopar, vine amb

nosaltres, prendre la iniciativa i dir: veniu en mi que parlarem de... pa
sem amb els nens l'hora fosca, perquè ho necessiten. Bé.

No sé, perquè relatar en una hora presència, cotidianitat i tot això és
una empresa impossible; i més que res tractar-ho de donar en un marc d'im-
pressió en una temàtica, és a dir... per mi, per sobre de tot el tema més
importat és el tema de com.... a vere, i respondre a una de les preguntes
d'aquest dematí: Què legitima?

Bé. Sigui quin sigui el projecte educatiu, sigui quin sigui el projecte -
polític per mi hi ha una cosa que es legitima sola que és: Dir, bé, jo -
com a mínim intento respondre a necessitats d'aquest noi tal com jo sóc
capaç de percebre-les -i admeto que les percep destorsionades, bé... mala
llet, no sóc superman--, però, fins allà on les percebo intento de donar-
li una resposta, a vere: intento de que el noi construeixi una resposata
ajudat per mi, per entendre'ns, per dir-ho més presíssament. Es dir: com
a mínim per mi això és legitim -no dic el cent per cent-, és llegitim fins
el tant per cent de fidelitat amb la teva percepció del món. I això no és
un argument... discutiu, si voleu, però no ... és que em penso que va a
missa. El noi necessita unes coses, la vida diària l'està frustant. tot
el que fem en la medida que ell pugui construir respostes i solucions és
fer-lo créixer, doncs, que creixi, tu!

Em penso que és molt important aquesta precissió que has fet "de los amo-
res que matan", és molt important. Es molt important. Es dir, no es trac-
ta de satisfer-les, després un dia el noi... (aplaudiments)... saber si
és sensible a que la intensió de plaer, satisfer les necessitats i allò
el grau de plaer de satisfer les necessitat s'han de regular continuament
i si ho regules bé el noi guanyarà seguretat. Però, llavors hi ha un al-
tre problema, la seguretat comporta el risc. si risc i seguretat es regu-
len bé, el noi construirà autonomia. És dir, que construirà capacitat de
dirigir-se i capacitat d'identificar en quina direcció es mou.

Em penso, que vaja, qualsevol plantejament que diu aquest és el punt ze-
ro, diguem-ne.0 assò o deixem-ho correr. A partir d'aquí parlem-ne, però
si això no es dona, és una enganyifa tot. Tot el que ve darrera és... és
mentida.

Aquesta és una primera reflexió. Si decàs, abans de passar a la segona mireu si hi ha alguna qüestió més i la debatem.

... fin aquí parlavem d'intervenir, oi?

Jo penso que hi ha un... La presència en els termes que jo l'expressava, podria entendres com un "estar allà", és dir, com un estar... que podia ser entés com un estar passiu -que no ho és-, és dir, estar atent a l'altra però no fer res més. És dir: el que jo he dit fins ara és com dir: Tu, estigues allà, estigues atent, entèratent, siguis sensible, sintonitza, no? Però com si es tractes bàsicament d'estar i no de fer en cap direcció, no?

Evidentment, això és fa, és dir: no és veritat que hi hagi prou... I a més a més s'està activament, s'està fent alguna cosa i s'està fent d'acord amb un mínim mètoda, oi?

Llavors, a mi m'agradaria parlar ara d'una altra paraula, és dir, no centrar el discurs en la presència sinó centrar-lo en la intervenció i, si tenim temps mirar de donar una mica la metodologia essencial de la intervenció an grups de nens.

A vere... a mi me fa... me fa el següent. Si observeu m'ho confirmareu. Si vosaltres aneu a ensopegar pel carrer grups de nens, haureu notat -haureu notat una cosa, vagis on vagis, els nens rarament estan sols, estan en -- grup. Llavors, tenen necessitat que expressen jugant plegats, fent trapas sèries plegats, etc., de trobar-se amb els altres nens, però, en el cas de la mainada petita -a diferència dels grans que de vegades es troben per trobar-se o els adolescents que es troben per xarar, i punt!-, a diferència dels joves o adolescents, els nois petits es troben per fer alguna cosa. És a dir, el trobar-se i l'actuar són les dues cares de la mateixa moneda, són... cada una de les fibres que es crucen fan un teixit, per entendre'ns, eh! Bé. Es troben per fer coses. És a dir: en els grups de nens - hi ha una realitat i és que el grup respon a una necessitat de relació -- però a l'hora respon a una necessitat d'acció. Per tant, el marc institucional que oferim, és dir, l'esplai, la cabana neolítica corresponent, és un marc de trobada però a l'hora és una plataforma per actuar, oi? I, lògicament cal donar una infraestructura a la possibilitat d'actuar.

Llavors, diria... per mi, la paraula intervenció, relativament assimilable a aquella acció que va més enllà de la presència i que s'orienta a fer possible que el grup realitzi, -en la vida real o en el joc-, realitzi algun dels seus propòsits, oi?

En relació a com intervenim, jo diria que s'han de fer dos discursos. S'ha de fer un discurs curt, és a dir: com intervenim quan organitzem un procés de realització, quan realitzem una activitat. I segon, s'ha de fer un discurs llarg, és a dir: com intervenim a la vida d'un grup a un, dos, tres anys vista, oi?

Pel que fa al primer cas, al nivell cur, a la intervenció puntual, m'agradaria fer-vos notar el següent: com a mínim intervenim a tres nivells.

A mi m'ha agradat molt aquest matí quan heu plantejat algunes coses en termes de regulació. -Si és que he entès la regulació correctament-. Fixeu-vos, davant de propòsits difosos, que un grup de nens manifesta, -difosos o dispersos-, és dir, ni ha nens que volen fer unes coses, altres nens volen fer-ne altres, en aquest cas hi ha dispersió, però de vegades hi ha el pressentiment de que es vol fer però no se sap què, i en aquest cas hi ha una difusió, oi? I davant de la difusió i de la dispersió de propòsits el primer moment de la intervenció és una intervenció que dona un marc, que permet de concretar allò difós, allò dispers. El primer nivell de la intervenció és l'ofertament d'un marc que permeti concretar l'acció en termes precisos, oi? És dir, que permeti encetar de fer alguna cosa concreta amb un ... relatiu, sense que ningú o reconti, oi?

El segon moment, jo diria, a més a més, si us fixeu el nens ho fan això. Quan els nens es troben debaten poc i es posen a fer alguna cosa; un partit, -el que sigui-, un joc d'amagar, o alguna putada a algun veí del barri. Es posen a fer-la. Però, en aquest procés de realització, normalment degut a que no hi ha una decisió formal de com hem de fer-ho, es produeixen ràpidament embussos, és a dir, envolta en una estructura organitzativa sòlida, l'activitat es degrada, hi ha nens que se'n van. L'actitat perd participants. Hi ha conflictes, i no hi ha la manera de resoldre'ls. oi? Per tant, hi ha enfrontament i de vegades no és que se'n vagin sinó

tent en el qual diu: no sóc jo el que diu, a vere! farem això, ho farem d'aquesta manera... Va nois, seyeu que vos ho explico.

Estic intentant d'explicar la hipòtesi que us deia aquest dematí. Es a dir: allò desitjable és que el noi trobi la manera d'articular amb altres nois els seus processos d'exploració del medi, els seus processos de relació, els seus processos de reflexió. Això és el més difícil.

Amb aquesta hipòtesi, segons la qual no sóc jo qui diu farem tal cosa i la farem així, si no que jo intento que es creï llenguatge, que es creï un entorn, que es creï un marc que permeti precisar què volem fer. eh?

Llavors, la intervenció és molt precària, com veieu. Es a dir: -i evidentment té tres moments molt identificables-. un moment de captació inicial de cap a on anem, un moment d'organització i un moment de... i molts moments igual de regulació. Iguals! una estructura i diferents moments de conducció. oi?

A vere, cal que posi algún exemple? perquè és una cosa així... una mica abstracta? Cal! no.

A casa -a casa tenim dos nens duts del poble, perquè hi ha una gespa grossa que volen cuidar entre tots, i hi ha una mica de pista, on poden jugar al Barmington -allò, el tenis amb plomes-, bé. Això màxim poden jugar quatre nens, per tant, de vegades hi ha quinze, vint, vint-i-cinc que no saben què fotre, no? Lògicament això ens genera problemes, perquè qui no tira pedres als ànecs, remena un tocadiscos i et fa malbé un disco, llavors vam dir, prou!... fem alguna cosa per no... a vere, perquè no ens fassin desgràcies a casa -perquè no en tenim ganes- però perquè cap nen se senti allò... maltractar, expulsat... -poden venir, si volen, però que hi hagi la possibilitat que nosaltres tinguem la situació una mica controlada-. En aquest contexte, una primera cosa que va passar és el dir: escolteu, esteu fent cua per jugar. Pensem si hi ha alguna manera que puguéssiu jugar, per contes de quatre, doncs, vuit o deu. Oi? Me'n recordo que van intentar una modificació del reglament en el sentit de... per contes de jugar dos a cada cantó de la xarxa jugaven les taules del ping-pong fent la roda. El que passa és que la instal·lació és feta meva, són dos pals de tenda de campanya que penja una jarxa, i és clar, uns pals de tenda de campanya... no ho havíem previst que el nen podia correr massa, se les fo

que és que el grup es divideix, no? Uns van a fer una cosa, uns van a fer-ne una altra o s'enfronten i es barallen; és dir, hi ha colls de botella.

Llavors, diria: tota activitat iniciada seguint la nostra interpretació del que ens sembla que els nois volen requereix un segon moment d'intervenir que és un moment en que passem d'un procés de tanteig del que donaria de sí aquesta activitat? a un procés d'organització formal de la mateixa activitat. És a dir, seria: pensem com ha d'anar... Com ens hem de repartir les feines? que s'ha de fer? tu que fas? tu que fas? tu que fas?, cas de conflicte, com ho arbitrem? en quina norma ens subjectem? oi? Aquest és el segon moment de la intervenció que per mi és una intervenció: si la primera era centrada en la presició d'allò digós o d'allò dispers, esta segona és una intervenció organitzativa. Una intervenció centrada en donar una configuració precisa a un procés d'activitat iniciat, una mica, - d'esma.

I, encara diria: tot i que el grup pugui asseverat una relativa organització, sempre l'organització és insuficient, sempre ha deixat de preveure aspectes de la realitat que hauri hagut de tenir en compte, i l'activitat torna a trobar colls de botella. Però, els troba després d'haver-se donat una organització.

Llavors, dia jo, hi ha un tercer moment de la intervenció en el qual s'intenta d'analitzar regulant. És a dir: que és el que no va? que hem de fer perquè vagi més bé?

Resumeixo: una intervenció a curt, passa per establir el marc que permet començar, per un definir un entor que permeti moure's. Segon: per un donar forma precisa als primer moviments -que són moviments de tanteig, de prova-, moment organitzatiu de la intervenció. I passa per un moment de regulació que es pot anar repetint. És a dir, un moment que l'activitat ha engegat, de tant en tant s'ha d'intervenir regulant-la. Regulant-la en el sentit de dir: a veure! Amb l'experiència que ja tenim, el propòsit aquell inicial encara val o ens hem d'orientar cap a un altre propòsit? Bé. Com ens ho organitzem per anar cap a este altre propòsit?

Fixeu-vos que estic relatant l'intent més depurat. És a dir: aquell in-

tia amb el vent i de passada feia saltar la xarxa. Oi? Bé, ho varem estar fent una tarda, van arreglar-se el reglament, fins que al cap d'una estona va venir algú i ens va dir: tu! això no val.

Llavors, solució immediata, a vere. Pensem-hi quans nois ha d'haver-hi, perquè és clar, el problema és quan hi ha pocs -que havien d'anar corren massa depressa-. Pensem quin és el mínim de nois que han de jugar per poder fer la roda de forma que no hagin de correr massa. Oi? A més a més havien de posar unes pedres i hauria de ser obligat -voltant les pedres- i així no... Llavors, diguem, és una primera intervenció una mica organitzativa, oi? Malgrat tot resulta que hi havia trampes i que... vaja... se saltaven les pedres, que veien que no se les havien saltades, els hi contaven com una... Llavors, què passa? ...Doncs, hauriem de comptar que una falta és quan la pilota cau a terra però que també és falta si et saltes les pedres. Sí?... sí.

S'organitza d'aquesta manera i llavors resulta que hi ha nois que se les hi salten i que no accepten que sigui... que diuen que no. Llavors... ara jo... de ple a l'organització, tu. Redactem un reglament seriós? Es a dir, redactem les normes, una per una? Va? Va.

Llavors varem establir un reglament i més a més varen accedir que hi hauria un àrbitre, a cada canto de la xarxa -que és clar, si li passaven per darrera és que havien anat bé, i si li passaven per davant és que s'havien saltat la rodona de pedres i que no... que havia hagut falta, no? I això ha anat donant de sí. El que passa és que, és clar, anar eternament fent rodes es fa pesat, i llavors, en un moment donat que veies... agafaves el noi i deies: escolteu! que no us agrada?

Bé. La solució adoptada en aquests moments és la que hi ha lligues, organitzen lligues. La lliga consisteix en que, si la roda són vuit, quatre són un equip i quatre són un altre equip. I en aquest moment potser hi ha nou equips diferents que estan fent una lliga.

Això seria un procés d'intervenció en un pati on hi ha gespa.

La primera és dir: bé, aquí hi ha un marc físic que permet fer algunes coses. Comencem? Allò de... expectatives disperses, expectatives difoses... calla, a la merda... perquè falla, llavors?

La intervenció organitzativa és més com veieu, normativa. És la de dir: nois, a vere, com ens ho fem perquè la roda funcioni, perquè no ensopeguen, perquè no tirin la xarxa en l'aire, perquè no es trenquen els vents, fins arribar per que hi hagi arbitratge, perquè si no és l'hòstia.

Eh? La tercera... i a partir d'aquí... Aquesta va arribar a funcionar però ha arribat a colls de botella. És aborrit passar-se masses estones donant voltes. S'ha d'afegir algún element. La primera regulació que s'ha fet és la de dir: bé, fem una lliga? Fem una lliga. Equips de quatre? Equips de quatre. Escribim les regles bé? Escribim-les bé -les hem escrites a màquina.

Diria què, la regulació que em veig venir ara -ja en veig venir una altra-, haurem de fer una pista ben feta perquè les discusions, de vegades, és si ha caigut o no... Ja els vaig dir: mira, buscarem totxanes, les enterrarem a terra les pintarem de blanc i ja està, ja tindrem... Doncs, ara enterrarem totxanes de canto i les pintarem de blanc. És dir, irem produint renovacions, i suposo que també acabarem buscant tres o quatre ... arrancar-los per fer seients perquè... els nanos se'n van a seure allà on emprenen més, ja ho sabeu. Doncs farem uns... posarem un troç de ... perquè seguim els espectadors.

Es a dir, jo vaig preveient, una mica... perquè veus quines regulacions successives s'aniran produint.

Ho veieu, una mica? vull dir, és un procés... no sé, vols o no vol acollir una possibilitat que t'ofereix un espai...

(un lllarg intercanvi entre els assistents, però que no s'entén).

Queda exemplificat, no? És a dir, donar curs...

(un altre tros que no s'entén).

Escolta! jo no sé si... el tutor del curs ha d'anar a preveure coses que

aquests nens estan proposant un tipus determinat de reconducció per pujar el nivell d'estímul per l'activitat.

Tot... tormen a estar al mateix model. Es dir: algú ha donat, ha creat una intervenció. Ha intervingut de forma que concreta allò difós, allò dispers, en una proposta, o dues propostes.

Hi ha hagut intervencions continuades dels seus caps, a nivell organitzatiu, taulons, pressupostos; tot el material, com se distribueix, qui ho porta, qui ho compra, i diria se'ls hi ve a sobra -i espero que ho entomin bé-, i... ara com sintonitzem d'una altra manera per que quedi més ben fet, encara, oi?

Es un procés típic en el ser present activament. En intervenir a propòsit de l'activitat.

De vegades, en medis més empobrits, en medis -jo parlo sovint de Girona perquè és on vis, és el poble, no? -. Diria, en medi urbà i fins que no... fins que els animadors no estiguin més preparats per dominar les tecnologies o les activitats que són molt complexes, possibles, en el medi urbà. Es clar, esteu lligats, volgueu o no vulgueu, a les restriccions de la caberna. I perdoneu, ho dic en broma però per fer sagnar la ferida, diguem. Són cabernes, tu! on se fant cistelles i fang. Llavors, diria: jo també he observat aquest procés. El que passa què una mica... no sé... Recordo haver anat una vegada a Gràcia, ara fa dos anys, en un "xou" impressionant que es montaven uns caps d'un agrupament d'escolta, també, el que..., el motiu inicial va ser tres baguls plens de retalls de roba.

... eh! Es anar ensepegant alguna cosa flotant, en l'oferta-demanda constant, en la presió constant que la ciutat fa sobre el noi per dir: perquè no fem això. dius, lliga... doncs apa, va.

El que em sembla que és suïcida és allò de dir. nois, què vols fer. Es un infanticidi i un suïcidi, a l'hora. Sí o no? Quina cosa més rara, hores i hores i ...

Més aviat, penso que val la pena preguntar sense preguntar. Firxar-se-hi i

poden passar, eh! La prevenció és essencial en l'animació.

Ara fa poc em varen demanar d'un agrupament -un agrupament d'escolta, justament-, que volien fer una cosa... volien fer un terraris -al mes de generar volien fer un terraris-, jo els vaig dir: hostia! no foteu, que no -- trobareu sargantanes per posar-hi, que estan totes hivernant. I van dir: doncs, vine, i montans el que vulguis. Llavors vaig preparar un montatge amb diapositives explicant el que era Grinpis i explicant... vaig estar retratant tota esta gent que esta estudiant per tot el món. Els uns estudiant focues, els altres estudiant girafes, allò per... motivar, no? i el vaig dir: mireu, de tot això que fa tanta gent, una cosa vosaltes la podeu fer segur, que són caixes d'aquestes, niu. Oi? No sé... vosaltres mateixos.

Clar, els nens volien fer alguna cosa relativa a l'entorn, per això em -- van telefonar. Però, és clar, era difòs. Concretar-ho va voler dir, bé, -- relançar allò imaginari, no? allò... crear una mica de clima, van triar fotos molt maques, vam estar diapositivant "El National Geographic", una revista amb un material gràfic boníssim, i veus de tot el món, eh! Es un tio que investiga les veus de les balenes fins un anec què... jo què sé. no? Molt seductora la imatge però al dir: escolteu! proveu les caixes niu. Aquí teniu diapositives de caixes niu de diferents tipus, per diferents ocells... vosaltres mateixos.

Van dir... va, d'acord... -Le'n demà tot estava arreglat, és clar, perquè una proposta que engresques, una proposta que els nens s'hi apunten--.

Llavors, la'n demà mateix -ja no he anar més però ting notícia puntual pels caps-, varen anar a recorre la vall de Sant Daniel, és una vall que hi ha a Girona, com el Vallvidrera de Girona, mirant on, què, com? etc. no? A partir d'aquí ja sa'n anat organitzant. Han dit, bé necessitem tants diners per comprar taulons, hem d'anar a l'ICONA a demanar planos, hem d'anar aquí, hem d'anar allà. Es dir, hi ha anar havent-hi un procés organitzatiu. I més, els escoltes -és mot típic perquè es reuneixen cada vegada i es martiritzen cada dissabte, no? Fan reunions inacabables-. I a més a més, en aquests moments, sembla que hi ha dos nens del grup que estan proposant a l'estiu fer una activitat de més ambició. Jo diria, que

anar ensopgant... hòstia! seria collonut participar en una colla d'escoltes que ... no sé què... no? O que seria collonut fer un programa a l'emissora de Gràcia, no? Per mi, s'ha de venir per aquí, eh!

Bé. Això seria el cicle curt, de la intervenció.

El cicle llarg, diríem: tot això s'inscriu en un marc, en un marc institucional, l'esplai llegit com a institució, com a lloc on existeixen, en el temps, de forma constant, i....

Llegir com institució, -l'esplai com a institució-, i llavors, el que m'agradaria... en el temps: què és el que dura en el temps?

Més que preguntar què és el que dura? -perque si cada uu ha d'explicar la seva arribarem a una dispersió que no és rica-, la pregunta autèntica és fer-se, la pregunta intel.ligent seria dir: què és el que hauria de tenir permanent en el temps, un marc que permeti relació i acció per nens de les edats, entre vuit i dotze anys?

Jo, lamento... ja vaticino el que a tu et passarà pel cap. Diràs: hòstia! l'escoltisme... sí, sí, l'escoltisme. No, no. És que hi ha una... de moment ningú ha desmentit, amb arguments -és que además ningú s'ho ha proposat-, ningú ha desmentit amb arguments coherents, una mica, les hipòtesi del Vadenpower, del Macanenco i del ... i són els mateixos.

- Però, és què... no conec el Macadenco, a lo millor, no? amb profunditat, com dius tu.

Bé, en activitats de nens hi ha quatre fenòmens que es donen al carrer. I torno a allò que he dit al dematí, mirem què passa i llavors mirem, sobre el que passa, si no hi som, com ho podem millorar-ho.

Primera: els nens funcionen en grups i en grups relativament reduïts. Que Vandepower va ensopegar dient platulles i que Macanenco va dir destacaments. Però és igual, els nens funcionen en grups, aquí, allà i tot arreu.

Segon: Els grups solen tenir projectes. Projectes... utilitzo la paraula

més genèrica, és dir: els grups en porten alguna de cap quasi bé sempre. Això és constant.

Tercer: Entre grups, entre grups diversos que comparteixen un territori, hi ha unes formes de relació identificables i bastant estables. -El Projecte, en Vandepower en va dir les activitats de les Patrulles i després s'han dit empreses. I el Macarencó eren els plans de producció, i ho van recollir aquell dinamisme.

Tercer: entre grups hi ha formes estables, de relació, que duren en el temps, que en Vandepower va captar perfectament perquè són formes de conflictes, diguem, els grups s'ajunten per poder-se barallar, si us hi fixeu. És dir, el mite de l'escoltisme alemany entre els 65 i el 75 de les patrulles germanes, constructores d'un món millor... merda! Es va comprendre que les patrulles eren per competir unes contra les altres. Era un ritual. Va ritualitzar l'agressivitat que tot grup té respecte dels altres grups semblants que té a la vora.

Al meu poble... Era tan maco, el meu poble!. Cada tarda ens trobaven, a la vora del riu, a la posta del sol, els del meu poble aquí i els de Nolllet a l'altre cantó, i cop de roc ve, i cop de roc va, fins que senties que un dia AI! Adeu, Adeu, fins demà, fins demà. Tocant-ne un, ja s'ha acabat. no?

Clar. I eren nens que jugavem en el mateix equip de futbol i ens trobavem al cine parroquial, al mateix, perquè no hi havien... Només hi havia cine a a Sant Fons no h'hi havia. I, malgrat tot, les colles havien d'anar a hostiar-nos cada tarda, només faltaria! Vull dir, que això hi era. I Vandepower ho va entendre molt bé. Va entendre la patrulla com a unitat de gran solidaritat interna i d'oposició a les altres patrulles. I d'aquí totes les puntuacions i meravelles que feia; que en Macarencó va fer el mateix amb mentalitat... amb el projecte de construir una societat Soviètica. Una societat soviètica de producció. És a dir, els destacaments competien entre ells, a veure qui la fotia més ben feta, i qui produïa més i més depressa. Oi?

Per tant, avui en dia, deixen de banda l'aspecte de la consideració de la

competència i aquestes coses. Diem, la competència, en els nens, està ritualitzada i aquesta ritualització constitueix canals estables i que duren en el temps.

Es dir: hi ha d'alguna forma, formulada o no, hi ha alguna xarxa que lliga els grups que actuen, viuen, i les fan en el mateix territori.

I, finalment, en el carrer també hi ha el que l'escoltisme en diu "propos-tes de progrés personal". En el carrer en hi ha. Els nois saben que passant de tal pantaló a tal altre fan un pas endavant, de tal marca a tal altra. Saben que fent el salt de... jo què sé, del Markoffel al Duran-duran, has adquirit estatus... i descobreixes no sé què... això circula, Oi? La in-dumentària de l'estatus. L'adscripció personal a determinats valors implica una consideració com si fossis un tio més gran, -valors o no, m'és igual-, el ser capaç de consumir segons què et dona un estatus. Es dir, hi ha mo-dels, hi ha models que van ritualitzant la creixença d'un noi. Tot això en el carrer hi és.

Llavors, diria, la configuració d'una col·lectivitat infantil o contempla aquestes dimensions o és un "petardo". Perquè, la gràcia de la interven-ció educativa és el dir: agafó allò que els nois fan i els ajudo a seguir-ho fent i a fer-ho més bé.

Per tant, diria, l'estructuració d'una col·lectivitat infantil passa per aquest quatre terrenys, com a mínim. Primer: respectar, i consolidar, la vida del petit grup. Primer, perquè això passa en el carrer i vol dir que els nois ho necessiten. I, segons: perquè una col·lectivitat de quaranta contra un monitor és ingovernable. Una col·lectivitat de deu, més deu, més deu, més deu, contra un monitor, és governable, perquè els deu ja és go-vernem. la feina de l'animador passa a ser una altra, passa a ser la d'ar-ticular els deu, deu, deu i deu.

Per tant, això s'ha de respectar, abans que res, i a més a més, bé, dóna-li profunditat, si pots. Es dir, enriqueix la solidaritat dins del grup dins del petit grup. Dona'ls contingut materials, dona'ls-hi un àmbit que sigui segur; un racó que sigui segur -els racons de patrulles que és d'una utilitat enorme-. Noteu com els grups d'amics volen dormir plegats a les

cases de colònies i els campaments. Noteu que volen anar a fer el toc -com diem a Girona-, volen anar junts. Noteu com demanen una nit d'escapar-se a fer un gelat, noteu com volen ser del mateix equip a l'hora d'agafar un joc. Etc. etc.

Hi és i hi és una realitat constant, diguem. Noteu com, en aquell debat en que els nois i les noies comencen a no ignorar-se, com mai un noi s'atreveix a anar a veure una noia, han de ser els nois que van a veure a les noies, oi? Els hi costa enormement, fer-ho individual. Han d'anar en grup, encara, no?

Noteu com el pas -grups d'aquests que no són coaccionats-, com el pas de grup de nois per una banda i el grup de noies per l'altra, el grup de nois i noies es produeix simultàni. oi?

S'ha de respectar però damunt s'ha de fer servir. Es a dir, s'ha d'ajudar els nois a dur-ho fins al final -i jo diria, a més a més, a explotar i a fer que explitin, el potenciat que conté la situació mateixa-.

És dir, un grup petit és un grup on la relació pot ser intensa, per tant més rica, doncs, enriqueim-la.

Un grup petit és un grup on les coses... a vere: si a mi em diguéssin, tu t'has de relacionar, per igual, amb els trenta-nou companys del teu grup. Jo diria: impossible. Necessito tenir-ne tres en els que els hi pugui dir tot. I construir un llenguatge que ens entenguem. És que si nó, no puc. Ho necessito i per tant ho vull i ho vull desesperadament. I em dol enormement quan veig que aquell llenguatge no em serveix.

I als nens els passa igual. I si teniu convecres amb nens que han sofert una frustració o una separació d'un amic, hostia! hi ha un sofriment enorme, allà dins, enorme! Bé, necessiten saber que algú els entén, oi?

Jo diria, utilitzem-ho i fem que tingui utilitat, ajudem el noi a fer-ho efectiu. eh?

Noteu que us estic plantejant, ara per ara, una intervenció en la forma no

en el contingut. Es dir: el que ells es diguin, allà ells! -De moment, dic, eh! l'important és que puguin dir-se-. Volen parlar-se, que puguin parlar-se. Volen desenvolupar l'amistat, que la desenvolupin. volen... no sé què, que ho fassin. Encara no entro en el contingut, eh!

Segona cosa: Una col·lectivitat infantil ha d'estructurar-se en base -i ho he dit abans, tot just començar, havent dinat-, Per mi l'element més estructurant, el que dóna més identitat a una col·lectivitat és els projectes que li són pròpis, és dir: vosaltres, què feu? Abans els nens deien: jo sóc jugador. ja estava tot dit.

Bé, aquests nens nostres de l'Ampurdà i del Gironés diuen: som de l'INT, encara que no ho siguin, perquè no paguen cap quota ni res. I jo sóc del grup de l'Aïllament, perquè se'n va en un sopar amb una noia del ocells. I, jo sóc dels que fem no sé què a marina, no sé com en diuen, descobertes marines, perquè estudiem les poblacions de...-, i... vaja, hi van tres cops a l'any no us penseu, o som del grup de recerques marines, no?

Ja està tot dit. Som dels que fem. En els nens com a col·lectiu, els identifica, molt, som els que fem. Per tant... I d'altra banda, vaja, ja no cal dir-ho -és super conegut-, des de sempre els nens han necessitat fer, desesperadament fer, fer com els adults perquè és una forma de sentir -- m'estic fent gran, n'aprenc. Vaig fent el mateix que els altres. Però, és clar, noteu fins a quin punt, aquesta societat és frustrable, en aquest sentit, sobretot la urbana. És que un nen no pot fer res, només poden fer veure que fan. Us heu fixat en això? És dir, els esteu oferint un context en el que poden fer veure que fan però no poden fer. oi?

Ultimament, varem estar en un altra, varem mirar els catàlegs d'objectes de jocs per Spectrum, que és una marca d'ordinadors d'aquests petitons. Vaja... tu deixa veure que faig, eh! Però, a més, en algun lloc ja diu simulador de... Ja ho diuen, tampoc no enganyen en aquest sentit, no? I són jocs de collons. Es dir: agafes un joc d'aquells i diu: hostia! que ben pensat. Es acollonant. Té una sofisticació per aconseguir que els nens simulin que... que no fan.

em penso que en aquests moments és important, des de la perspectiva de la intervenció, obrir camins al fer. Però al fer de veritat. El fer, el més semblant possible, a allò que fan la gent gran.

Temp l'estar dient vanalitats, però deixeu-me insistir. Els nens, com tots vosaltres, en el seu dia, necessiten aventura.

Jo, és que veig la mainada d'allà a Salrà... -hi ha tres o quatre cases, allò mig enruinades, que ja tenen expedient municipal d'enderrocaments i no... els nens, tu, s'ho passen pipa, allà a les tardes, una casa que -- se'ls pot caure a sobra. Els i encanta anar allà, a explorar aquella casa que ja l'han explorada deu vegades, d'altra banda. L'aventura és una necessitat, el fer és una necessitat, eh!

Llavors, noteu que és una societat enormement frustrada en àmbits urbans. I, enormement, és una font importantíssima d'identificacions, oi?

A mi em sobta, de la mainada que manipulem...

- Ja, ja.

Sí, sí, en el sentit d'això.

La persona més significan de tot aquest grup és un biòleg que és el que ha dut tota la història aquesta, Jordi Sargadal, quans nens em diuen: jo vull ser com en Jordi. -Que és la persona més representativa de tot això, no?-. És dir, fins a quin punt l'activitat és identificador, no?

El nen construeix l'ideal sobre el model d'una persona a la qual es vol semblar. Per altra banda estan fent igualment a partir dels Clips, el Video-Clip i coses d'aquestes. Hi ha models.

El projecte és molt definidor de la col·lectivitat, i segon, és una necessitat vital pel noi en tan en quan li permet identificacions.

Així com, allà on jo visc el projecte pot ser estable, a Barcelona no ho pot ser. -Ho comentavem no sé en qui, abans-, els mites han d'anar canviant.

amb bastanta rapidesa, aquí. -Dic mite en el sentit d'allò que origina el joc, allò que origina el projecte d'activitats. Aquí ha d'haver-hi un re-canvi constant. Ara! no l'importa. És dir, me'n vaig a donar-lo a impor-tar.

em penso que el nens de ciutat haurien de tenir -i haurieu d'ingeniar-ves-les per ser en un programa que durés tres mesos en una emisora. Per parti-cipar com a colla en el carnestortes, per... jo què sé.

I el mite que sigui el que vulgueu però... el mite, vull dir, la imaginà-ri, allò que condueix i que dona significat en el joc. Oí?

Bé. Respecteu i utilitzeu el grup. Respecteu i utilitzeu la necessitat d'activitat. Tercer: jo em penso que l'esplai, en la mesura que no és no-més al carrer si no que és una institució, sí que té un paper important en recollir el tercer dels dinamismes, l'esplai ha de tenir dispositius ins-titucionals. I a més a més... Digues.

- No... jo dia l'escoltisme... no.

Mira, l'escoltisme clàssic, en tenia, jo penso, molt ben trobats... Sí, sí. No, no. Però, espera: analitzem-los.

En l'escoltisme clàssic hi havia... La primera institució reconeguda era una patrulla. Es a dir, el grup d'amics era reconegut i era instituït. Això és d'una importància enorme.

- Com has dit?

La patrulla! el grup d'amics era reconegut com a institució. Hi havia una cosa corocial, que segueis funcionant al marge dels animadors, que era el Consell d'Honor. Que era un Consell en el qual no hi tenia accés tothom. Només hi tenien accés...

Sí, sí. És que era important! Els que s'havien compromés en un codi -el Codi de l'Honor de l'Escolta, eh!-, hi tenien accés i aquells valoraven

el funcionament de l'activitat sancera del grup en funció d'un criteri.
Un codi d'honor.

Bé. No tots el que estem aquí -venien a dir, a l'escoltisme-, som iguals. N'hi ha uns que han dit jo faig aquesta opció, jo soc així, i uns que no han fet aquesta opció, que no la facin. Els que l'han feta tenen accés a un nivell superior de discurs. El discurs basat a les opcions preses. Els que no ho han fet no hi tenen res més.

Bé, és un dispositiu... Però, noteu que en tot grup se segueixen produint situacions en base a -en ves a saber quins criteris-, s'analitza el funcionament del grup. És dir, continua avent-ho la situació d'anàlisi, fins que és distituida.

I, encara diria, ara que fem l'anàlisi, d'un tercer dispositiu que era un dispositiu de gestió. Que era la coordinació entre patrulles. És a dir, quan s'havia de fer una empresa(no s'entén),... per tant no es gestiona democràticament, de veritat. I tercer, en tot grup se segueix analitzant com el grup funciona, però no es fa d'una manera formal, de tal manera que els nois siguin consients i s'impliquin en el procés de decisions i valoracions.

Jo diria, com a mínim, aquest tres dispositius institucionals han de funcionar.

Aquest estiu en aquell camp de cent nens que us deia, d'entrada vam enquadrar la mainada en grups, perquè si nó això hagués sigut la bogeria, claríssim, no? A part de tota la defensa pel grup que hagi pogut fer abans. A més vam dir, cada grup tindrà dues tendes -per no obligar a ningú a dormir ningú amb ningú-, vam dir: aquí teniu, dues tendes per vosaltres, estareu amples. -Eren tendes d'aquelles velles de l'"OJE", que ara té la Direcció General de la Joventut, i més a més, vam dir: i cada grup, dos responsables. I dos cops al dia, els responsables em veniu a veure i em passeu un parte i heu de dir: bicicletes, estat de les bicicletes, llagues als peus, costipats, i no sé què més. Havien de fer un parte al migdia i a la nit en que deien quantes bicicletes havien reventades, cadenes i històries -que era indispensable- Un altre tema clau, en aquestes coses són

els peus, no? Hi ha nens que acaben patint molt perquè les sandàlies no els hi van. Bé. I, l'altre eren els costipats perquè estaven contínuament mullant-nos.

Bé. Aquest dispositiu del caps, dels responsables de tenda, va funcionar meravellosament en aquells moment. Meravellosament.

Un cas concret -que a mi em preocupava- vaig estar notant que els parxes de bicicletes desapareixien a una velocitat superior... és dir, es gastaven més parxes que bicicletes hi havien al campament. Llavors se'm va acudir pensar que el que desapareixien no eren els parxes si nó la cola. I vam començar a observar una mica fins que vam dir, deu ser aquest nen, oi? Llavors vaig anar a parlar amb el noi que feia d'enllàs amb nosaltres, de la tenda d'aquells nen. Dic, tu, mira, a mi em fa patir això, m'agradaria que si saps alguna cosa que m'ho digues. I em va dir: aquest dematí he llençat tres pots que tenia, d'estufes de calor i bosses de plàstic, i no us he volgut dir res. Jo vaig dir: que bé que ho hagi fet sense dir-ho, a més a més. Es dir, el nen no ho volia i ho va llençar, i li va fotre una bronca, molt discreta. Però és que el noi havia caigut de la bicicleta. Es veu que anava... i se la va fotre. Arriba, l'altre li llença la cola i una bossa de plàstic que feien servir per no sé què.

- Es qüestió de provar-ho.

Bé. Doncs em va funcionar el dispositiu, se sentia responsable del company.

En un altre cas un nen va fer una vinguda fins els campament, va dir, tu, aquell no vull que vingui en bici, està massa cansat, anem-lo a buscar. La reacció preciosa és dir: cony! què responsables arriben a ser, i eren tots iguals, no era allò... no hi havia edats, eren arrenats d'edat, oi? Això funcionava.

pel que fa a la gestió, tots aquests nois eren cridats diàriament abans de sopar, a passar balanç del pla de treball del dia, què s'havia complert, què no s'havia complert. Si hi havia alguna cosa que no la volien tornar a fer ni tornar a sentir parlar mai més. Era una petita reunió que durava mitja hora, amb vint nens on es gestionava a dicidir. Ells tenien un estu-

di concret sobre la qualitat del menjar, els berenars no van bé perquè menjar pa sec, a aquella hora, suats com estem, no en volem, etc.

I, quan calia -això ho van anar instituint a mèdida que va anar sent necessari- hi havia una assemblea, hi havia una assemblea. Els temes venien preparats des de les tendes. Perquè, realment, cent a l'hora és un desastre, val més que s'ho pensin de cinc en cinc, de deu den deu i que parlin representan els companys i què avançaven... Jo penso que es van plantejar coses de molta profunditat. A vere; no coses de molta profunditat, sinó que el què es va plantejar es va plantejar amb molta profunditat.

Una polèmica molt maca que va haver-hi era la següent. Els nens van dir... uns nens proposaven que duran l'hora de dinar hi hagués música. Teniem com una mena de 'trasto' que és com un casset d'abans, el que passa és que la vam comprar, perquè pel preu d'un lloguer que ens hagués costat llogar-lo tot l'estiu en vam poder comprar dos. A la Generalitat li vam passar la factura de lloguer i tenim dos "trastos" d'aquests, ara. Doncs, hi havia "trastos" d'aquests per donar-li... -això teniu-ho en compte, si mai heu de passar factura, val la pena... Van dir, per què no poseu música a l'hora del dinar? -Anaven sumbats amb el "El Sun of after suing" era l'himne oficiós del campament. Posaves el "Sun of after suing" i tot hom veies nens allà... xan, xan, s'estalviava tot Deu, allà!-. Doncs, volien música a l'hora de dinar; i un altre proposava que a la nit es dongués mig hora de coll, perquè, escolta, tu, hòstia, treballem molt i tenim poca estona per xarrar.

Llavors, clar, jo vaig dir: no, no, jo no estic d'acord amb això, perquè si voleu parlar parleu ... i a l'hora de dormir, dormiu.

Bé, aquesta discussió, jo vaig intervenir, no vaig dir res més que això, i llavors va anar derivant... potser va durar mig hora sense tensions, molt elaborada i, vaja, vam arribar al pacte de compromís -que és el que passa sempre-, no? ells van dir, bé, tu, a partir del cafè, música! a partir de les postres, música, i a la nit un quart, ens anem al llit i allà a fer-la petar, etc. -perquè no dormien a les tendes, sortien tots feien una gran rotllana, feien una rotllana de quaranta nens i xerraven.

Però al cap d'un quart, tots estavem d'acord que els havíem d'avisar, diem que havia passat el quart d'hora i que s'ha acabar, i ho complien força, perquè era una discussió molt elaborada.

S'arriben a produir situacions... Quan s'analitza què voleu, què necessiteu, voleu xerrar, voleu xerrar, realment, sota les estrelles, bé, d'acord, a l'hora de dinar també xerreu. Que no està bé que estem gastant amb electricitat i diem que som ecologistes, no cal. Si voleu música, canteu, no? S'ho deien entre ells.

Bé, s'elabora i s'arriba, realment, a desicions consistents perquè després les compleixen.

Llavors, noteu com... a vere, és possible introduir dispositius institucionals que acullin la relació, que acullin la gestió i que acullin l'elaboració, el tipus de vida que volem, que siguin valoratius, valoradors, i que generin valors. Que no hi hagi processos d'inculcació, només, sinó que el noi pugui defensar-se i pugui elaborar el model adult que tu li has donat, que li estàs donant. -Obviament, jo estava en contra, de tenir música a l'hora de dinar, i va quedar claríssim-.

Bé, he dit: petit grups; projecte; xarxa institucional i per acabar, el quart dispositiu que per mi articula la col·lectivitat de nois, és la proposta -si voleu ètica-, de l'adult. Per raons clares. Primera que, si jo no la faig -com que n'hi ha igualment d'altres, si jo no la faig els nois agafaran les que agafin. Segon: -això de que jo no la faig, és una mentida que em monto, que la faig igual. el que passa és que no la dic. Per tant, si la dic, com a mínim, el noi es pot defensar. I tercer, perquè jo entenc, jo entenc que la veritable funció educativa, una proposta ètica, una proposta moral, una proposta de valors que tu vulguis fer en els nois, no és que els nois fassin el que tu diguis, sinó que els nois identifiquin qui ets tu.

A més, en el noi... Jo he observat molt sovint que els hi repugna l'adult imprecís. Tan li va ni tan li ve. Observo molt que -sobretot a partir dels dotze anys-, que els nois manifesten una forta necessitat d'atacar frontalment a la gent gran que estan amb ells. Llavors, si tu tens

uns puns del tot identificables, el noi sap en qui es baralla, disfruta barallant-se i n'aprén. I encara diria, a partir lí, és possible, se situa, juga amb sensibilitat, és possible una operació fonamentalíssima. Perquè, la intensió final, la intensió educativa final, quina és? El noi fassi els meus valors. Jo em penso que l'essencial és que el noi produeixi una síntesi dels milions d'opcions ètiques que li arriben, que la fassi ell. Es això el que jo vull.

Precissament perquè full això: primer; he de tenir controls precisos i jo he de ser una proposta més. Dos: Si vull ajudar-lo he de tenir uns controls definits, i tres: he d'entendre que la primera utilitat, la primera funció que compleixen les normes de valors en pedagogia és que poden ser trasgredits, i que generen conflicte, i que generen elaboració del conflicte. És el que m'interessa. És a dir: generen "caldo", generen abolicció i a mi no m'interessa conduir el procés d'abolicció. M'interessa provocar-ho i ser-hi present, i punt.

I, diria, per altra banda... tu ho notes molt quan un nen, o una col·lectivitat estan mancats d'això; i també notes molt i també notes molt quan pacten enganyar-se'n. Quan pacten amb sí mateixos enganyant-se, ho notes molt. I és una fase on dius : escolta, tu. On la tens posada la guarida, on tens els forat negre? Vols vaixar al forat negre? Perquè se'ls hi nota molt a la mainada, ens hem donar compte, d'això. Perquè no han après, encara, a mentir i per tant, revelen amb facilitat les falsedats que es diuen a sí mateixos. I a més a més, penso que, toleren molt bé que una persona que no els ofegui, que no els estigui ofegant, que no els apreti massa, els digui: escolta tu, on tens el forat? a vere si ho resols.

Allò que us relatava l'altre dia "noi, jo em pensava que eres honest i em temo... què passa?". Ho toleren perfectament.

I això, jo diria, els desestructura, molt, les falces defenses. Sense dir quines noves defences han de fer, ni quina nova construcció han de fer. Que no ho hem de dir. Fem malament, si ho diem.

Es en aquest sentit que jo dic, un quart element estructurant d'una col·lectivitat és la proposta -ètica si voleu-, que els responsables de la col·lectivitat fan. És en aquest sentit, eh! Que quedi clar que no és

dir: com que la meua proposta és aquesta, nois, heu de ser així! Fatal.
Exclusiu, anti tot, eh!

Resumeixo: Una col·lectivitat és estructurada per: La existència de petits grups, i l'acolliment i la potenciació de la relació en profunditat que s'hi pot establir.

Dos: els projectes que va realitzant. Tots aquells difosos que tu transformes en provabilitat de fer, concretament. El pas d'allò difós a l'efectiu. El pas de l'aspiració a la realitat. El pas d'allò imaginat i d'allò somiat a allò que és real. Això, aquest projecte.

Tres: La existència de xarxes institucionals que, com a mínim, garanteixin la vida privada del grupetx, que garanteixin la gestió amb possibilitat... és dir, la participació en la gestió. La democràcia en la gestió. I, que garanteixin, en tercer lloc, la participació en l'elaboració de criteris, d'opcions, de direccions de progrés. La xarxa, com a mínim, ha de garanti aquestes tres coses.

I, quart dinamisme, que jo crec que ha d'haver present, és l'elaboració, el contrast, la lluita ètica, la lluita dels valors, la lluita de les -- ideologies.

Noteu que he definit ètica i ideologia en termes de conflicte. Conflicte... no vull dir guerra, vull dir, doncs, en termes de construcció difícil, - àrdua i que no... A vere, tot menys aigua de roses, per entendre'ns. eh!
-Sense haver, doncs, tampoc d'anar a la grenya-

En aquests contextes és doncs, on es pot entendre més bé el que deia abans, és a dir: aquesta és la intervenció super estructural. En aquesta super estructura, en aquest marc és on cobra tot el seu sentit tot el que us deia abans, diu: la intervenció puntual, la presència activa a propòsit del que fem, té moments. Tot aquest marc és puntuable a propòsit del que sigui: d'una excursió, d'un carnestoltes, d'una olimpiada, del que vulgueu. Ara, és concretable en moments. Hi ha moment de la intervenció concreta. Hi ha un moment de donar marc, d'iniciar. Hi ha un moment d'organitzar i hi ha un moment de regular.

Noteu, per altra banda, com... la gran super estructura, l'estructura marc, es va fent efectiva molts cops, al cap d'un any, en les intervencions concretes, és a dir que, la intervenció organitzativa és una posta al dia del marc organitzatiu. Del marc institucional. Cada intervenció que regula és una posta al dia del marc ètic.

En aquest sentit és molt important articular la super estructura i el que és concret. Hauriem d'arribar... allò desitjable, és que la col·lectivitat sigui un cos dinàmic. És que la super estructura no sigui escrita com la al davant, dinàmica, i que espalli sent traduïda a una realitat que la vagi distorsionant.

Jo diria, per acabar. El millor indicador de que una col·lectivitat infantil funciona és que el marc que el grans li volien donar és distorsionat per la pràctica. I que és distorsionat d'una manera identificable pels nois i per tu. Que puguem identificar quina ha estat la discussió i que puguem entendre per què s'ha produït aquesta discussió. Quan passa això vol dir que anem bé.

Noteu, noteu, ho dic per acabar -i no ho acabo-. Noteu una cosa, noteu com els plantejaments clàssics de l'esplai -no vejau amb el que diré ara un atac a les institucions, un atac a les institucions sinó un atac a la pràctica-. Les institucions ortodoxes, els imperis fluvials o els glacials, eh!, els imperis dels rius -Baix Llobregat, o els imperis dels sacerdots-, la seva pràctica és definir-la pel següent: Hi ha un projecte que s'ha de complir.

Merda! Hi ha d'haver-hi un projecte, però el projecte és per ser viscut i distorsionat.

Ja poden tenir projectes els capellans i el bisbes de la pedagogia de l'esplai, és igual: si els nens no els fan seus, no serveixen de res, però - perquè els nens els facin seus forçosament els distorsionaran. L'indicador de que allà passa alguna cosa viva és que hi ha distorsió del projecte.

Per aquestes teories tant horribles de la pedagogia per objectius, aplica

da a l'esplai és que és la negació de la possibilitat de creixença dels nens. Es dir, nens, veniu cap a aquí i sigueu com jo. I això és una monstruositat, això no hi ha dret! És faixisme camuflat de tecnologia.

Això és el que... diguem, l'ortodoxia de l'esplai passa per aquí, en -- aquests moments. Llavors, quan un discurs... les coses que es permeten. Que l'essencial és ser. Però, tu, què collons fas? M'esplico?

Per tant... a mi m'agradaria haver-us fet disfrutar molt. No... suposo que sí... eh? Es veu una mica o no?...

No és només ser present, és intervenir. És intervenir generant un marc. És intervenir generant un marc dinàmic --això és molt important--, i un marc propens a ser distorsionat, i evidentment que heu de fer projectes, i molts! Però enteneu que són projectes perquè això comporti, el ven de la vida, per dintra. Millor, bona senyal. I torneu-lo a fer, llavors, immediatament.

Va, discutim? a vere què s'emporta el ven de la vida, avui.

Ara sí que us he matxacat, eh? O és l'hora?

En quan l'esplai... la super estructura completa la vida del quotidia, eh! Això és l'important.

La vida del petit grup ha de ser ritualitzada o quotidianitzada. les institucions d'elaboració, de gestió, de trobada, han de ser quotidianitzades.

La idea era aquesta. Volia lligar el que he dit abans relatiu a la presència amb el que he dit ara relatiu a l'internir, eh!

Es a dir, si la vida a casa teva ve donada per un llevar-te, rentar-te, esmorzar, marxar, tornar, dinar, la vida a l'esplai ve --en el contexte col·lectiu, això ja ho sabem, però, hi ha unes institucions, hi ha uns mecanismes propis de la col·lectivitat. Els àmbits de trobada, la gestió, la desició, els projectes, això ritualitza i coordinialitza, fa real, fa material, fa persistent.

Hi ha una quantitat enorme de transer, aquí també. Quan nois i monitors s'engresquen per una cosa hi ha una quantitat de transer brutal, brutal. Un transer que no es dona ni a casa ni a la escola mai, mai. Raríssimes vegades i en molt poques escoles i en molt poques famílies.

Noteu això. És per això que deia que l'animador de nens pot ser molt més significatiu, a vegades, que no pas el marc. La transferència és brutal. És que és brutal.